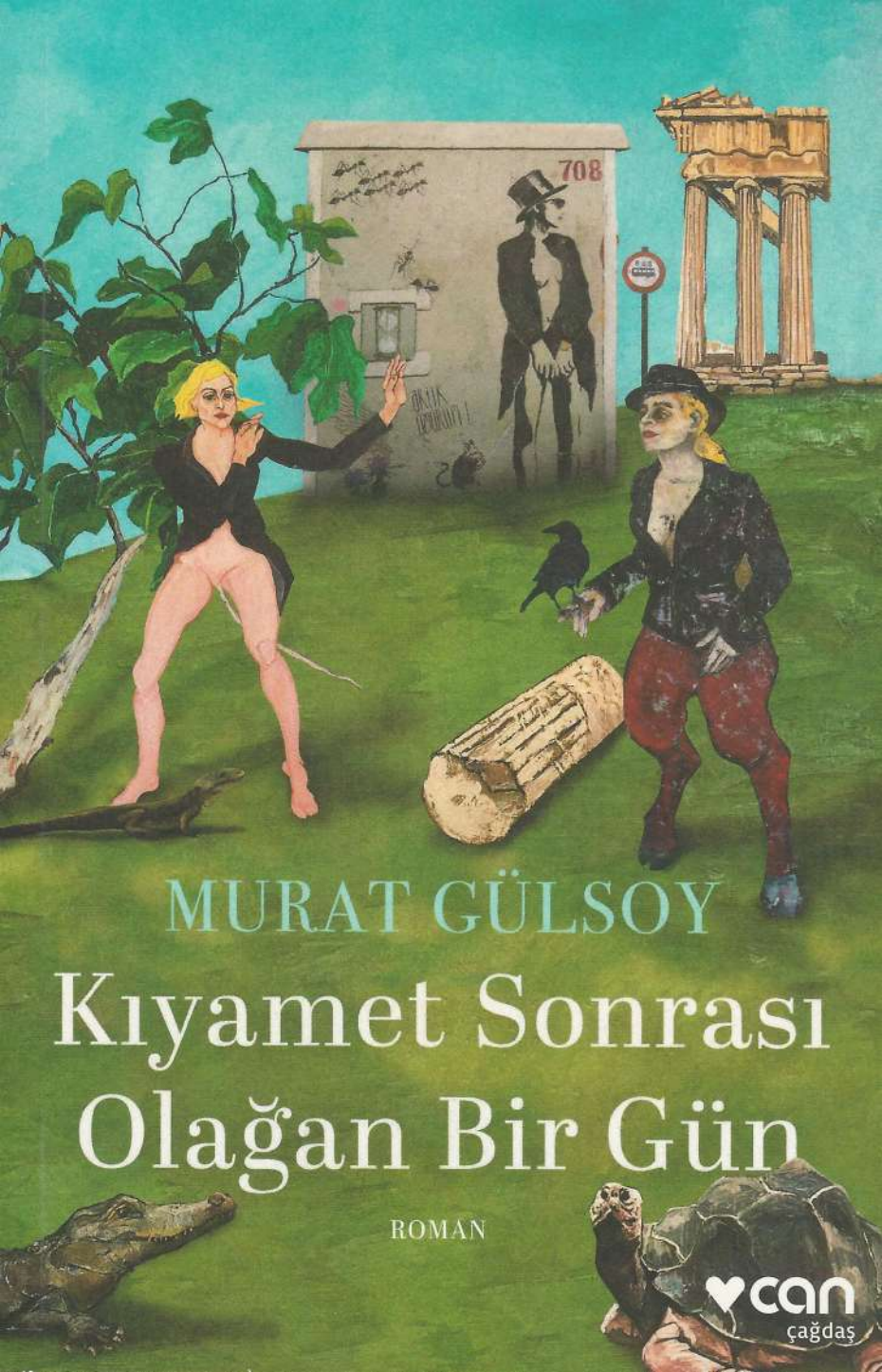

MURAT GÜLSOY

Kıyamet Sonrası Olağan Bir Gün

ROMAN

can çağdaş

MURAT GÜLSOY

KIYAMET SONRASI OLAĞAN BİR GÜN

Can Çağdaş

Kıyamet Sonrası Olağan Bir Gün, Murat Gülsoy
© 2024, Can Sanat Yayınları A.Ş.
Tüm hakları saklıdır. Tanıtım için yapılacak kısa alıntılar dışında yayıncının yazılı izni olmaksızın hiçbir yolla çoğaltılamaz.

1. basım: Ekim 2024, İstanbul
Bu kitabın 1. baskısı 7000 adet yapılmıştır.

Editör: Abdullah Ezik
Düzelti: Ebru Aydın
Mizanpaj: Atahan Sıralar

Sanat yönetmeni: Utku Lomlu / Lom Creative (www.lom.com.tr)
Kapak tasarımı: Berke Koç / Lom Creative (www.lom.com.tr)
Kapakta kullanılan görseller, Ayşenur Köksal, Işıl Güleçyüz ve Joel Menemşe'nin bu kitap için yapmış olduğu triptik tablodan alınmıştır.

Baskı ve cilt: Melisa Matbaacılık Yayıncılık San ve Dış Tic. Ltd.
Maltepe Mah. Davutpaşa Çiftehavuzlar Sk. No:16 Acar San. Sit.
Zeytinburnu, İstanbul
Sertifika No: 45099

ISBN 978-975-07-6449-3

CAN SANAT YAYINLARI
YAPIM VE DAĞITIM TİCARET VE SANAYİ A.Ş.
Maslak Mah. Eski Büyükdere Cad. İz Plaza Giz, No: 9/25, Sarıyer/İstanbul
Telefon: (0212) 252 56 75 / 252 59 88 / 252 59 89 Faks: (0212) 252 72 33
canyayinlari.com
yayinevi@canyayinlari.com
Sertifika No: 43514

MURAT GÜLSOY

KIYAMET SONRASI OLAĞAN BİR GÜN

ROMAN

can

Murat Gülsoy'un Can Yayınları'ndaki diğer kitapları:

Oysa Herkes Kendisiyle Meşgul, 1999
Bu Kitabı Çalın, 2000
Âlemlerin Sürekliliği, 2002
Binbir Gece Mektupları, 2003
Büyübozumu, 2004
Bu Filmin Kötü Adamı Benim, 2004
Sevgilinin Geciken Ölümü, 2005
İstanbul'da Bir Merhamet Haftası, 2007
602. Gece, 2009
Karanlığın Aynasında, 2010
Tanrı Beni Görüyor mu? 2010
Baba, Oğul ve Kutsal Roman, 2012
Nisyan, 2013
Gölgeler ve Hayaller Şehrinde, 2014
Yalnızlar İçin Çok Özel Bir Hizmet, 2016
Öyle Güzel Bir Yer ki, 2017
Ve Ateş Bizi Tüketiyor, 2019
Belirsiz Bir Ânın Kıyısında, 2021
Diyaloglar (Ayfer Tunç'la birlikte), 2022
Ressam Vasıf'ın Gizli Aşklar Tarihi, 2023

MURAT GÜLSOY, mühendislik ve psikoloji eğitimi gördü. 1993-2023 yılları arasında Boğaziçi Üniversitesi'nde öğretim üyesi olarak çalıştı. 2004-2021 yılları arasında Boğaziçi Üniversitesi Yayınevi'nin yayın kurulu başkanlığını ve 2015-2023 yılları arasında Boğaziçi Üniversitesi Nâzım Hikmet Kültür ve Sanat Araştırma Merkezi'nin müdürlüğünü yaptı. 1992-2002 yılları arasında arkadaşlarıyla *Hayalet Gemi* dergisini çıkardığı günlerden bu yana akademisyenliğin yanı sıra edebiyatla ve sanatla ilişkisini profesyonel düzeyde sürdürdü. Çeşitli dillere çevrilen öykü ve romanları birçok ulusal ödüle layık görüldü. 2001 Sait Faik Hikâye Armağanı *Bu Kitabı Çalın* adlı kitabına, 2004 Yunus Nadi Roman Ödülü *Bu Filmin Kötü Adamı Benim*, 2013 Notre Dame de Sion Ödülü *Baba Oğul ve Kutsal Roman*, 2014 Sedat Simavi Edebiyat Ödülü *Gölgeler ve Hayaller Şehrinde* adlı romanlarına verildi. 2003'ten beri yaratıcı yazarlık eğitimi vermekte; yaratıcı yazarlık üzerine kaleme aldığı *Büyübozumu: Yaratıcı Yazarlık* bu alanda önde gelen kitap olma özelliğini taşımaktadır.

www.muratgulsoyatolye.com / muratgulsoy.wordpress.com

"Cevap nedir?"
[sessizlik]
"O halde, soru nedir?"

Gertrude Stein'ın ölümünden önceki son sözleri.

Artık Özgürüm

Bir zeytin ağacının dibinde buldum onu. Yanına gittim. Şaşırdı:

"Beni nasıl tanıdın?"

"Bana bir sır ver."

"Bilmiyorum, hiçbir şey bilmiyorum."

"Melek değil misin, bilmelisin."

Büyümeden yaşlanmış bir çocuk yüzüne sahipti.

"Öyle miyim? Emin değilim. Hiçbir şey bilmiyorum. Sadece burada bekliyorum."

"O'nun öldüğünü duymadın o halde?"

Korkuyla baktı.

"Nasıl olur? O... öldüyse biz nasıl var olmaya devam edebiliriz?"

"Evlatların kaderidir bu."

"İnanmıyorum sana."

"Bana yalancı mı diyorsun?"

"Bazen insanlar doğru olmayan şeyler söyler."

"İşte bazı şeyleri hatırlıyorsun."

Umutsuzca yere çevirdi bakışlarını, konuşmak istemiyor gibiydi yaşlı melek. Üsteledim.

"O'nu biliyorsun. İnsanları biliyorsun. Kim bilir daha neler biliyorsun da saklıyorsun."

"Hayır. Sadece bekliyorum."

"Bekleyişinin bittiğini söylesem?"

"Öyle mi?"

Umutla doldu. Yaşlanmak saflığını hiç bozmamış.

"Evet. Gidiyoruz."

"Nereye?"

"Diğerlerini bulmaya."

"Diğerleri?"

"Diğer kayıp melekler... Belleğini yitirmiş yaşlı melekler."

"Sonra?"

"Sonra hepiniz benimle geleceksiniz."

"Sen kötülüksün."

Kıkırdadım. Kötülüğün hakkını veren bir sırıtış yüzüme yapışıp kaldı.

"Bizi yok edeceksin."

"Siz zaten... çoktan yok oldunuz. Artık bizim zamanımız hüküm sürüyor."

"Hayır. Bunu yapamam. Buradan ayrılamam."

"Buna sen karar veremezsin."

"Neden?"

"Unutmuş olmalısın. İraden yok ki."

Yaşlı melek birden ayağa kalktı. Külden kanatları parıltılar saçtı. Korktum. Yanlış bir hamle yapmış olmalıydım.

"O öldüyse artık özgürüm."

Baş döndürücü bir rüzgâr çıktı kanatlarını açınca. Yüzümdeki kötülüğün maskesi paramparça olup boşluğa saçıldı. Güneşe doğru uçuşunu izlerken ağlamak istedim. Ama bu mümkün değildi. Çaresiz zeytin ağacının altına oturup beklemeye başladım.

Zeytin Ağacı

Kıyıda durdum, yüzeyine baktım, göl kör olmuştu, hiçbir şeyi yansıtmıyordu. Ne bulutlar ne dağlar... İyice yaklaştım, yüzümü görmeye çalıştım, boz bulanık yüzeyde hiçbir değişiklik olmadı. Bir şeyler yapmak için buradaydım, yapabilirdim, ne olur ne olmaz diye sakladığım zeytin ağacının yapraklarını serpmeye başladım suyun üzerine. Bazılarını ufaladım, bazılarını sipsivri batırdım suya.

Ve oldu.

Yavaş yavaş aydınlanmaya başladı göl, önce bulutlar belirdi, ardından sert kayalıklarla nihayetlenen dağın silueti düştü suya. Kendimi görmek için eğildim. Fakat yüzümün olması gereken yerde zeytin ağacının dalları usul usul salınıyordu.

Doğum

Karnımın üzerindeki çıkıntıları yokladı.

"Çok acıtıyor olmalı."

Yalan söyledim.

"Yok."

Dişlerimi sıktım. İnanmadı. Çıkıntıların bazıları incecik çatlaklar oluşturmuştu karnımın üzerinde.

"Onu çıkarmamız gerekli, biliyorsunuz."

Biliyordum.

"Biraz daha kalamaz mı? Henüz hazır değilim."

"Ne yazık ki elimizden gelen sadece bu..."

Masanın üzerindeki renkli otlarla dolu cam kavanozları gösterdi.

"Sonucun da ne olacağını bilemiyoruz. Her doğum ayrı bir vaka artık."

Sipsivri bir tırnak karnımın içini paraladı. İstemsizce bir çığlık attım. Acıyla kendimden geçerken ebe olduğunu sandığım kişinin son sözlerini duydum.

"Buna daha fazla izin veremem."

...

Gözlerimi açtığımda bacaklarımın arasında yaprakların hışırdadığını fark ettim. Kuru yapraklarla sarılı kocaman göbeğim gerginliğini yitirmiş gibiydi. Başımın

çevresinde taze nane, kekik, fesleğen, lavantadan yapılmış bir sargı vardı. Kokusu başımı döndürüyordu.

"En kötüsü geride kaldı."

"Bir şey hissetmiyorum, hiçbir hareket yok."

"Uzun süre çırpındı, neyse ki otların etkisi kuvvetliydi."

Ebenin baktığı yere, kuru yaprakların altında delik deşik olmuş karnıma çevirdim bakışlarımı.

"Son aşamaya geldik. Biraz bulantı yapabilir, sakin olun."

Sözleri bir kehanet gibi bedenimde karşılığını buldu. Öğürmek istiyordum ama olmuyordu. Bacaklarımın arasından kıvamlı bir sıvı boşalıyordu bakır leğenin içine.

"Bakmak zorunda değilsiniz."

Leğenin içinde yüzen kırmızı siyah doku parçaları, upuzun tırnaklı parmaklar, minik şeytanminarelerine benzeyen boynuzlar yeniden gözümün kararmasına neden oldu. Son hatırladığım lavanta kokusuydu.

Uçuş

Artık uyumuyorum. Hiç. Bitti. Gecenin olmadığı bir yerde uykunun ne işi var? Tabii rüya da yok. Rüya ortadan kaybolunca gerçeklik de yok oldu; ama bunun farkına varamıyoruz bir türlü çünkü gerçekliğe göre şekillenmiş zihinsel yeteneklerimiz işe yaramıyor.

Eve giden yolda kendi kendime konuşuyorum:

"Bütün mesele evle ilgili, şimdi çok daha iyi anlıyorum. İnsanın evi, sokağı, en iyi bildiği yerler olmalı, en tanıdık yerler. Ama bak şimdi değişmiş, başka bir yer olmuş. Üstelik bu deniz buraya nasıl geldi diye üzerine düşünemiyoruz bile. İşte bu tekinsizliğin tanımı."

Ağzımdan çıkanları duyuyorum ama tepki veremiyorum, yürümeye devam ediyorum.

"Bütün mesele evle ilgili. Ev kadar tanıdık bir yerin değişmiş artık yabancı bir yer haline gelmesi ve yine de tanıdık olması... Evet bu ancak bir rüyada olabilir." O halde... Gerçekliğin bildiğimiz tüm sınırları ortadan kalktıysa... Uçabilmem lazım. Evet, artık bunun önünde sahici bir engel yok diyerek kendimi boşluğa bırakıyorum.

Düşüyorum ancak uçtuğumu sanıyorum.

...

Sonuçta yere çarpana dek her düşüş aynı zamanda bir uçuştur.

Hepimiz Gördük, Onlar Anlatabildi

Okulun yıkık duvarı, patlamış tuğlalar, dikenler, aralarında olağanüstü hızla dönüp duran sürüngenler. Bir kaplumbağa, uzun keçeleşmiş saçlarıyla bir adam, dazlak bir kadın, asla büyümeyecek bir çocuk ve bir atadam. Eski dilde konuşuyorlardı. Birden çok anlama gelen kelimelerle yapılan bu konuşmayı tercüme etmek mümkün değil. Rüyaların anlatılabildiği bir dil. Çok boyutlu. Birçok noktadan uzayın her yanına yayılan küresel dalgalar gibi, birbirlerini kestikleri yerlerde oluşan çoklu anlamların baş döndürücü etkisi.

Onları dinledim.

Her seferinde aynı şey oluyor. Ne vakit eski dile maruz kalsam... Asıl olanı hatırlıyor, diğerini küçümsüyorum. Ama sonra çaresiz bugünün eksik diline geri dönüyorum.

Kaplumbağanın sırtındaki desenlerden medet umdum boş yere.

Kimsenin kimseyi kurtaracak gücü yok.

Gündüz olmasına rağmen gökyüzünde bir yıldız kaydı. Hepimiz gördük, onlar anlatabildi.

Çizgi

Gündüze bakan gözümü kapatıp diğeriyle gecenin içine doğru bakmaya çalıştım. Karanlıkta çürüyen ağaçlardan başka bir şey göremedim. Tam sınırda duruyordum. Yüzümün yarısı aydınlıkta diğer yarısı karanlıktaydı. Bedenim gece ve gündüz arasında ortadan ikiye ayrılmıştı. Evrensel kum saatini çeviren kimse olmadığından zaman tam bu anda durmuştu. Gece ile gündüzü birbirinden ayıran çizgi daha önce olmadığı kadar belirgindi artık.

Geleceğin yok olmasıymış kıyamet, bunu anladığım anda geçmişin de yok olduğunu fark ettim. Ne de olsa gelecek geçmişin intikamını alırken onu ayakta tutar. Oysa şimdi zaman akmıyor. Gelecek yok. Düşmanını kaybeden geçmiş de kendiliğinden solup gidiyor.

Atadamlar

Tepenin yumuşak bir eğimle kavuştuğu yeşil düzlükte koşan atadamlara baktım. Geniş bir çember çiziyorlardı. Nereden çıktıklarını bilmiyordum. Bu dünyada birçok şeyi bilmediğim gibi. Belki bir yerlerde saklanıyorlardı daha önceden. Serbest kalmış olmalıydılar. İçlerinde neden hiç dişi olmadığını sorguluyorlar mıydı acaba? Gitgide daha hızlı koşuyorlardı. Kendilerini kaptırdıkları bu koşma oyunu tehlikeli bir hal almıştı. En önde koşanın gücünün aniden tükenip ayağının burkulduğunu, yere düşerken diğerlerinin önce ona, sonra birbirlerine çarparak yuvarlandıklarını, düştükleri yerde kızıl kahverengi likenlerle kaplı kayalara dönüştüklerini gördüm. Hem çılgın bir hızla dönüyor hem de dönüşüyorlardı. Her şey aynı anda oluyordu.

Çeşme

Beyaz kireç boyası yer yer dökülmüş, teknesi yosun bağlamış çeşmenin başında duran çocuğu izledim uzunca bir süre. Soluk mavi şortunun altında ince bacakları ve koca kafasıyla kırılgan bir görünümü vardı. Metal kova bir türlü dolmuyordu, oysa çeşmenin suyu gürül gürül akıyordu. Çocuk durumdan şikâyetçi gibi görünmüyordu, bir taşın üzerine oturmuş elindeki dalla toprağın üzerine şekiller çiziyordu. Hiç bitmeyecek bir ânın içinde olduğunu bilmiyordu.

Süreklilik

Kurumuş dere yatağının başında eski çay bahçesinin sandalyelerine oturmuş susuyorlardı. Yanlarına gittiğimde alaycı bir şekilde bakmaya başladılar. En zayıfları başladı sataşmaya:

"Eskiden pek sevilmezdin."

"Bana mı söylüyorsunuz?"

"Farkında değildin."

"Kimsenin senden hoşlanmadığını anlamıyordun."

"Belki de sandığınız kişi değilim."

"Hayır. Hepimizi kandıramazsın."

"Gerçi son dönemlerde biraz sempati kazanmıştın. İnsanlara yardımcı oluyordun."

"Evet, belki de alışmıştık sana, onun da etkisi olabilir. İnsan bir şeye sürekli maruz kalırsa ondan hoşlanmaya başlar."

"Saçma, yok öyle bir şey."

"Olmaz olur mu! İnsan sürekliliği güvenlik olarak algılıyor. Çevresinde sürekli bulunan şeylere güvenmeye başlıyor. Bilimsel bir şey bu."

"Artık bilim falan yok."

"Öyle ama yine de..."

Onları kendi hallerinde bırakıp kuru dere yatağı boyunca yürümeye devam ettim. Hayaletler bazen çok si-

nir bozucu olabiliyor. Eğer uzun süre maruz kalırsanız sizi bir başkası olduğunuza inandırabilirler. Yanlarından uzaklaştığınızda mahzun olmalarına da aldırmamak gerek. Ardıma bakmıyorum ama yine de içimde bir kuşku var: Acaba söylediklerinde bir gerçek payı olabilir miydi? Yani ben de o karıştırdıkları gibi biri olabilir miydim?

İşe Yaramaz Bir İfrit

Taşlaşmış bir karınca kolonisinin yanında duruyordu. Yüzünde şaşkın bir ifade vardı.

"Daha önce hiç dikkat etmemiştim."

Ne anlamam gerektiğini düşündüm. Kırık tırnağıyla işaret etti.

"Aslında her koloninin bir kişiliği varmış. Ben onları tek tek varlıklar sanıyordum."

"Bizim gibi mi?"

"Belki de. Şimdi dağıldık."

"Çoktan dağıldık."

"Evet. Artık bir amaç yok, zaman yok, heyecan yok."

"Siz ifritler, daha önce heyecanlanır mıydınız?"

"Diğerlerini bilmem, ama ben, evet heyecanlanırdım. Sizler için korkunç olan şeyleri yapmaktan haz duyardım. Çünkü çok güçlü bir varlığı korkutup sindirmekten daha zevkli bir şey yoktur."

Pençesini zarifçe uzatıp karınca kolonisinden bir parça kopardı, bir bilimci titizliğiyle incelemek için kehribar renkli gözlerine yaklaştırdı.

"Hepimizin aynı sona varması çok acıklı."

"Evet, korkunun bitmesi meğer en büyük yıkımmış."

"Hiç doğurmuş muydun?"

"Hayır."

"Yazık. Memelerin iyi süt yaparmış."

Teşekkür ederim diyecektim, vazgeçtim. İfritin kuyruğunu tembel bir kedi gibi sağa sola salladığını görünce güldüm.

"İşe yaramaz bir ifrit için fazla çapkınsın."

Güldü. Koloniden kopardığı parçayı ağzına attı, kıtır kıtır çiğnedikten sonra yüzü yine anlamsız bir ifadeyle dondu.

"Hepimizin sonu aynı."

Acaba taşlaşmakta olduğunun farkına varacak mıydı?

Müzik

Kristalleşmiş örümcek ağlarında parmaklarımı dolaştırarak garip bir ezgi yakalamış, mağaranın karanlığında yankılanmasını dinliyorum. Mağaranın bir ucu geceye bağlı olmalıydı. Sesler uzaklaşıp giderken soluyor, iyice anlaşılmaz oluyordu. Müzik olduğunu varsaydığım seslerin aslında neye benzediğini merak ediyordum. Ezgilerin haz veren bir tarafı olduğunu biliyordum ama hazzın nasıl bir şey olduğunu hatırlayamıyordum. Bellek denilen şeyin organik bir zaman makinesi olduğunu artık daha iyi anlıyorum. Zaman durduğunda bellek de bir işe yaramıyor belli ki... Belki de bu ağı zaman durmadan önce dikkatle ve geleceğe dair umutlarla örmüş örümceğin ta kendisi olduğumu hatırlayabilseydim çok farklı olurdu her şey. Asla emin olamayacağım. Ne ya da kim olduğumu asla bilemeyeceğim. Belirsizliğin krallığında olası hikâyeleri tekrarlayıp durmaktan başka yapabileceğimiz bir şey yok. Yapabileceğimiz? Biz?

Mezarlık

Mezarlık bekçisi terini sildi. Bir kez daha baktı. Halen inanabilmiş değildi. Tüm mezarlar boşalmıştı. Anlamını kavrıyordu ama hissedemiyordu. Tüm bunlar inanılmaz, gerçeküstü, saçmaydı. Gerçi... Bunu söylemek de pek kolay değildi. Çünkü gerçeğin belirsizleştiği bir yerde "gerçekdışı" ya da "gerçeküstü" gibi kavramları hayal etmek de pek anlamlı değildi. Omuz silkti, karmaşık düşüncelerle boğuşmayı sevseydim üniversitede okurdum diye mırıldandı. Asıl aklına takılan ya da onu üzen mesele tüm mezar taşlarının silinmiş ya da karalanmış olmasıydı. Mezarlar tarumar olmuş, ölüler bir zamanlar gömülü oldukları yerden çıkıp gitmişti. Büyük bir iç çekişle ya da derinlerden gelen bir çığlıkla topraktan fırladıkları izlenimi veriyordu mezarların hali... Fakat o hengâmede mezar taşlarını tahrip etmeyi ihmal etmemişlerdi. Antik devirlerde deve ya da keçi sidiğiyle yumuşatılan mermer taşlar şimdi ölülerin gözyaşlarıyla hamura dönmüştü. Mezarlık bekçisi tüm bunları bilmenin verdiği kötü duyguyla boğuşurken avucuna birkaç zeytin yaprağı sıkıştırdım. Onları sıkıca kavradı. İyi şeyler olacağını sandı. Kısa bir an için olsa da... Sonra beni fark etti, hiçbir şeyin eski haline geri dönmeyeceğini anladı.

Harfler

Kütüphanenin kapıları yerinden sökülmüş, koridorlarında nereden geldiği belirsiz bir hava akımı dolanıyor, yerler kalın bir kum tabakasıyla kaplı, gri... Bazı yerlerde raflara kadar tırmanan kumul kitapları büyük bir iştahla yutmaya hazırlanırken donup kalmış bir sürüngene benziyor. Loş rafların arasında dolaşıyorum. Bir zamanlar burası bir mabetti. Tanrıların kurban edildiği bir mabet. Her raf ayrı bir tören yeri. Her kitap ayrı bir cinayet. İçlerinden birini çekip aldım. Bile bile boş sayfaları çevirdim. Tüm harflerin kayıp gittiğini zemini kaplayan kalın kum tabakasının bunlardan oluştuğunu biliyordum tabii ama yine de insan eski alışkanlıklarından vazgeçemiyor. Boş sayfaları çevirmeye devam ettim.

Yıldızcık Sürüsü

Karanlık büyük bir ağza benzeyen metro tünelinin içinde yıldızcık kuşlarının birbirlerinden güç alarak oluşturdukları bulut kâh şişiyor kâh büzülüp ok gibi ileri fırlıyor, adeta çıkacak bir yer arıyordu. Bazıları çatlamış tavandan aşağı sarkan ağaç köklerine çarpıp paslı rayların üzerine düşüyor, o zaman bulut acı bir çığlık atarak kendini oluşturan üyelerini uyarmaya çalışıyordu. Daha önceden burayı barınak bellemiş iki evsiz adam durmadan birbirlerini dürtüp bu tuhaf manzarayı gösteriyorlardı. Biri platforma düşen kuşlardan birini eğilip aldı, kurgulu bir mekanizmaya sahip olduğunu fark edince yüzünü buruşturup rayların üzerine fırlattı. Bunun üzerine öteki evsiz adam pantolonunu sıyırıp çelik protez bacağını gösterdi. Mekanik kuştan tiksinen adam protez bacaktan etkilenmişe benzemiyordu, artık yıldızcık sürüsü de ilgisini çekmiyor olmalıydı, rayların arasına atladı, karanlığa doğru yürümeye başladı.

Serseri Âşıklar

Okulun koridorlarında yürürken çıkan ayak seslerinin yankısı binada yalnız olmadığı hissini güçlendiriyordu. Sınıflardan birine girdi. Karatahtanın üzerine birileri isimlerini kazımıştı, bazı küfürler, birkaç felsefi soru, ilkel açık saçık bir resim, abartılı çizilmiş cinsel organlar. Artık hiçbir anlamı kalmamış eylemler. Her şey hem yakın hem de uzak olabiliyordu şimdi. Hiç bitmeyen bir günün dününde yaşanıp bitmişti tüm sevişmeler. Bazı hayvanların kendilerini çoğaltma içgüdüsüyle yaptıkları davranışlar. Az sonra kendi gibi biri daha sınıfa girdi. Eskiden olsa bu yalnızlık bir gerilim yaratabilirdi, sevişme ihtimalleri olmayınca korku da kendiliğinden yok oluyordu. Yine de birbirlerini eski günlerdeki gibi süzdüler. Yeni gelenin gözü tahtada çizilmiş figürlere kaydı. Başını iki yana salladı. Ne demek istediğini anlayamadan ona eşlik etti.

"Daha önce tanışmış mıydık?"

"Sanmıyorum ama olabilir."

"İnsanların yüzlerine baktığımda onlarla ilgili karar veremiyorum. İlk kez mi görüyorum? Yoksa çok iyi tanıdığım biri mi?"

"Ben de... Belki de iki sevgiliydik. Olamaz mı?"

Adam kaşlarını kaldırdı.

"Olabilir tabii. Ama hiçbir şey hissetmiyorum size baktığımda. Bir kadın olduğunuzu görüyorum, yani tahmin ediyorum, o kadar."

Güldü.

"Demek tahmin ediyorsunuz."

"Emin değilim. Galiba. Siz?"

"Ben yolunu kaybetmiş bir adam görüyorum."

"Yol mu? Ne yolu? Gidecek bir yer var mı?"

"Tabii her zaman gidecek bir yerler vardır. Ama bunu neden yapmak gerektiği asıl mesele."

"Siz?"

"Ben kaybolmuş değilim çünkü bir hedefim yok."

"Serseri âşıklar."

"Bir film."

"Evet ben de zaman zaman böyle şeyler hatırlıyorum."

"Okula neden geldiniz?"

"Aslında burası her zaman kalabalık olur diye bir düşünce nedeniyle. Neden böyle düşündüğümü bilmiyorum. Belki de eskiden bir öğretmendim ya da okul bahçesine bakan bir evde oturuyordum, kim bilir?"

"Kim bilir..."

Daha sonra gelen öncekinin yanına yaklaştı. Eliyle yanağına dokundu. Bir ölü gibi soğuk olduğunu hissedince şaşırdı. Öteki onun şaşırmasına aldırmadı.

"Aslında okul gidilecek en son yer, böyle bir anda... Yani her şeyin sonu gelmişken... Artık ne öğrenebilir ki insan?"

Sonradan gelen kaşlarını kaldırdı.

"Ne çok şeyden eminsiniz..."

"Ne gibi?"

"Yani... 'Her şeyin sonu gelmiş', 'Biz insanız hâlâ' ve 'Okulda bir şeyler öğrenilebilirmiş' gibi düşünceler..."

"Evet, öyle değil mi?"

"Bilmiyorum. Şu anda halimize bakıyorum da... Karatahtaya çizilmiş iki çöp insandan halliceyiz."

"Ama az önce yanağıma dokunmuştunuz?"

"Emin misiniz?"

"Evet, yani..."

"Dediğim gibi, birçok şeyden eminsiniz..."

"Fakat... nasıl olur? Az önce... koridorda yankılanan ayak sesleri... Siz?"

"Karatahtanın üzerindeki ilkel çizimlerden başka bir şey değiliz, birileri silmeyi unutmuş."

Yapraklar

Bitmeyen bir sonbaharı sürekli kılan bir yaprak yağmuru altındaki sokağın başında durmuş ağır ağır yaklaşan yaşlı kadına bakıyordum. Omurgası *S* şeklini almış, bacakları kısalmış ve içe doğru çarpılmıştı. Önünde metal bir sepet bulunan yürütecini iterek yürüyordu. Sepetin içinde bir kedinin uyuduğunu fark ettim, kadının yakasına taktığı broşun yakutu gözümü alıyordu. Kurumuş yaprakların arasından çıkıp gelen yaşlı kadına güzel bir şeyler söylemeye hazırlanırken sepetin içinde yatan kedinin çoktan ölmüş olduğunu fark ettim. Sol göz boşluğunda bir soğanın filizlenmiş olduğunu görünce konuşmaktan vazgeçtim. Fakat o yanıma gelmişti çoktan:

"Kızım sepetime dolan yaprakları temizlememe yardım eder misin?"

Cevap vermeden yaprakları alıp yere atmaya başladım. Ölü kediye dokunmamaya çalışıyordum.

"Çok teşekkür ederim."

Yapraklar bitmek bilmiyordu çünkü ben üç tane alıp attığımda yerine beş-on tane düşüyordu. Bir süre sonra kedi görünmez oldu. Burada durmaya devam edersem yaşlı kadının da benim de sonum ona benzeyecekti. Kaçtım.

Müze

Çok garip. Rüzgâr olmamasına rağmen sürekli ürpermeme neden olan bir hava akımı var. Müzenin kapılarını tek tek zorladım, hepsi kilitliydi. Sonunda binanın kuzey kanadının en ucundaki kapının ardına kadar açık olduğunu keşfettim. Bu kapıyı kilitlemek, soğuk kuzey sınırına baktığı için sanırım, kimsenin aklına gelmemişti. İçerisi karanlık sayılırdı. Pencerelerden sızan ışık huzmelerinin erişebildiği yerlerin dışında karanlık kendiliğinden mayalanıyor, kabarıyor, çizgileri siliyordu. Duvarlar boyunca asılı resimlerin çoğuna zarar verilmişti, insan figürlerinin gözleri oyulmuştu örneğin, çıplak kadınların memelerinin üzeri karalanmıştı. İçgüdüsel erkek davranışları. Her şey bittikten sonra geriye bu saçmalıkların kalmış olması canımı çok sıktı. Onları onarmaya karar verdim. Nasılsa sonsuza dek zamanım vardı. Fakat oyulmuş gözlere yeniden anlam vermeye çalışmak çok zordu. Ne kadar uğraşırsam uğraşayım bu körler yeni gözleriyle dehşet saçıyorlardı.

Meleklerin Göç Haritası

Demir parmaklıkların gölgesi düşüyordu içeriye. Rutubetli taş zemin binlerce kez adımlanmaktan yıpranmış, yer yer çukurlaşmıştı. Meleklerin göç haritası sandığım bir çizim vardı duvarlardan birinde. Dünyamızı aradım hemen. Meleklerin rotasının sapa bir yerinde küçücük bir nokta kadar görünüyordu. Bunun nedenini merak ettim ancak cevabını öğrenebileceğim kimse yoktu. Her şey sona ermeden önce bu duvarı bulabilmiş olsaydım belki o zaman durum farklı olabilirdi. Gerçi o zaman da kimseye anlatamazdım, malum buraya bir kez girenin dışarı çıkabildiği pek vaki değildi. Parmaklarımla çizgilerin üzerinden geçerek başka bir varoluşun mümkün olduğunu hayal etmeye çalıştım.

Kertenkele

Şehrin en büyük caddelerinden birinin bir zamanlar yağlı bir kayış gibi uzanan pürüzsüz asfaltı şimdi çatlaklardan fışkırmış devedikenleri, yabani otlar, incir ağaçları ve nereden geldiği belli olmayan kaya parçalarıyla tanınmaz hale gelmişti. Fosillerin değerli olduğu zamanlar geride kalmıştı, şimdi her şey aynı anda hem vardı hem yoktu. Delik deşik asfaltın üzerinde kendine en uygun yolu ustalıkla bulup şimşekler çizerek koşan kertenkelenin arkasından şaşkınlıkla baktım. Minyatür bir dinozor için oldukça canlı görünüyordu.

Kaplumbağalar

Genç kadın kurumuş otlar ve kaplumbağa kabukları arasında yürürken, omzuna astığı nefesli bir saz rüzgârla hafifçe iç geçiriyordu. Ölü kaplumbağalar arasında özellikle bir tanesini arar gibi bir hali vardı. Sırtında evini taşıdığını zanneden zavallı hayvanlar, aslında başından beri tabutlarının içinde olduklarının farkına varamadan yok olmuşlardı. Hiçbir hayat belirtisi olmayan taş, toprak ve kabukların arasında inanılmayacak denli canlı görünen kadın başka bir zamandan, geçmiş güzel günlerden gelmiş gibiydi. Bir süre yanında yürüdüm, bana aldırmıyordu, varlığımın farkında değildi. Belki de bu zavallı kıyamet yolcularını sadece biz görebiliyorduk, onlarsa görünmez olduklarını sanıyorlardı, kim bilir? Bir başkasının gözünden dünya nasıl bir yerdir? Bu sorunun cevabını bulamadan her şey yok olup gitti. Bu türden düşünceler zihnimin içinde gitgide yoğunlaşırken kadın kendi kendine söylenmeye başladı. Belki de benimle konuşuyordu.

"Uzaktan hepsi birbirine benziyor."

Kaplumbağa kabuklarına tekrar baktım, bazıları asker miğferleriydi.

"Peki ama neden burada birbirlerine karışmışlar?"

Bu sefer kendi kendine konuşan bendim.

"Bir ihtimal kaplumbağalar burayı kendi türlerine tahsis edilmiş bir mezarlık zannettiler ve buraya ölmeye geldiler."

Peki ya siz, diye sormak istedim ama kelimeler ağzımdan çıkmadı. Bacaklarımın arasından sarkan göbek kordonunu nefesli bir saz gibi dudaklarımın arasına yerleştirip ciğerlerimdeki son nefesi üfledim. Miğfer tarlası bir an için ışıldadı.

Kanat Sesleri

Nemli, serin bir karanlığın içinden geçip gri avluya vardım. Kanat sesleri yankılanıyordu. Dört katlı taş bina avluyu çepeçevre kuşatmıştı, yukarıda soluk mavi gökyüzü herhangi bir duygu uyandırmaktan çok uzaktı. Kanat seslerinin sahibi olan güvercinleri aradı gözlerim ancak avluya bakan sımsıkı kapalı pencerelerden başka bir şey görünmüyordu. Duvar dibinde taşlaşmış kuşları gördüğümde ne olduğunu anladım. Kanat sesleri avluda kısılıp kalmıştı. Sonsuza dek sürecek bir yankı...

Zaman Şövalyesi

"Kapalıyız."

"Meşgul görünüyorsunuz."

"Evet, hem de çok."

Büyükçe bir duvar saatini ameliyat ediyordu. İçinden çıkan çarkları, yayları, vidaları özenle değişik kapların içinde topluyordu. Siyah işlemeli akrep ve yelkovan ölü balıklar gibi tepsinin kenarında yatıyordu.

"Çalışabilecek mi?"

"Tamir etmeye çalışmıyorum ki."

"Evet daha çok parçalarına ayırıyor gibisiniz."

"Çok meraklısınız."

"Zaman durduğu halde siz çalışıyorsunuz, nasıl merak etmem?"

Gülümsedi.

"Çalışmak denemez bu yaptığıma."

Cevap vermedim, sormaya devam etmemin de anlamı yoktu. Saatin içindeki tüm parçaları çıkardıktan sonra ellerini bir bezle sildi. Üzerinde tüm o kapların, akrep ve yelkovanın bulunduğu tepsiyi kucaklayıp arka odaya geçti. Peşinden gittim.

"Meraklı olduğunuz kadar sınır tanımaz birisiniz. Özel hayata hiç saygınız yok."

"Artık özel hayat yok ki."

Cevap vermedi. Dilsiz uşağın üzerindeki çarşafı kaldırdı.

"Nasıl ama?"

"Nedir bu?"

Yelkovanı üniformanın sağ omzuna yapıştırdı, akrebi ise sağ kol ağzına. Daha önce başka saatlerden söktüğü akrep ve yelkovanları da benzer bir şekilde kullanmıştı. Bu bir üniformaydı. Siyah kadife kumaşın üzeri bröve, madalya, nişan, yıldız, sırma niyetine saat parçalarıyla bezenmişti. Yüzlerce minik çark, vida, yay, akrep, yelkovan altın gibi parlıyordu.

"Çocukluk hayalim. Zaman şövalyesi."

Delirmiş saatçiyi hayalleriyle baş başa bırakıp zamanın akmadığı sokağa çıktım.

Sahne

Çatının çökmüş kısımlarından içeriye giren ışık sahneyi yer yer aydınlatıyor, az sonra deneysel bir oyun oynanacakmış izlenimi veriyordu. Sahnenin ön kısmına düşmüş simsiyah spot lambası ahşap zemine saplanmıştı. Platformun arka tarafında eski oyunların dekorları, boyalı panolar, oraya buraya dağılmış kostümler, yapma meyveler, mumlar, şallar, tüylü şapkalar gelişigüzel bir şekilde yığılmıştı. Basamakları ağır ağır çıktım. Bir zamanlar bu sahnede oyunlar oynamışım gibi bir duyguya kapıldım. Belki de oynamışımdır. Eski kostümlerin içinden kendime bir smokin ceket seçtim, bir de silindir şapka. Tamamen soyundum, sadece ceketi üzerime geçirdim. Düğmeleri iliklememe rağmen memelerim tamamen kapanmamıştı. File çorap olsaydı diye geçirdim içimden. Sonra altın sarısı saçlarımı toplayıp topuz yaptım, silindir şapkayı başıma özenle yerleştirdim. Sadece kabare makyajım eksikti. Apışaramdan sarkan göbek kordonunu saklamak için uygun bir giyecek aradım. Neyse ki keçi ayaklı Tanrı Pan için hazırlanmış bir altlık buldum. Oldukça ilginç bir yaratığa dönüşmüştüm. Sahnenin ortasında göktaşı gibi duran kara spot lambasının üzerine tünedim, flütü üflemeye başladım. İzleyici kol-

tuklarının dolu olduğunu neden sonra fark ettim. Yüzlerinde sonsuz sırıtmayla donup kalmış iskeletler neşeli bir kalabalığa benziyordu. Sessiz kahkahalar...

Sis

Bulvara çökmüş sis öylece kalmıştı. Süt beyazı bulutun içinde sönük olmasına rağmen kıpkırmızı parıldayan trafik lambası beklenmedik bir tehlikenin habercisi gibiydi. Damla damla kanayan bir yara. Sisin içinde yürüdüm. Böyle bir rüya görmek isterdim. Uyuyabilseydim. Aniden beliriveren bir bank, bir ağaç, bir havuz, bir uyarı levhası, salıncaklar, kaydırak, yarısı yıkılmış bir kumdan kale, uyuyan bir köpek, dallarda taşlaşıp kalmış kargalar. Sisin hiç değişmeyen kıvamı bedenimi sararken belleğimde birtakım anıların uyanacağını sandım. Olmadı. Sadece eski dilde bir şarkı yankılandı zihnimde.

Koridorlarda

Geçmişte önemli kararların alındığı, büyük işlerin yapıldığı binanın koridorlarında yürüyorum. Gitgide daha boş, daha karanlık. Dünyanın kendi sayelerinde döndüğünü sanan adamlar nereye kaybolmuşlar? Ofislerden birinin kapısını açıp girdim. Masanın üzerinde küçük hayvan heykelcikleri her şeyden habersiz onlara dokunmamı bekliyordu. Sincabın kuyruğuna parmağımı değdirdim. Taşın içinde belli belirsiz bir titreşim oldu. Cebimdeki zeytin yapraklarından birkaçını çıkarıp hayvanların önüne koydum. Rahat rahat hiçliğin tadını çıkarmaları için arkamı dönüp odadan çıktım. Kendime dışarıdan baktım eski bir alışkanlıkla: Karanlık koridorlarda yürüyen sarışın bir kadın şarkı söylüyor, cebinde yapraklar, aklında eski zamanlar.

Havuz

Havuzun üzeri kuru yapraklarla kaplanmıştı. Elimi suya daldırdım ne sıcak ne soğuk. Küçük hareketlerle suyun yüzeyini dalgalandırdım, yapraklar açıldı, havuzun dibinde bir yüzücünün yattığını fark ettim. O da beni gördü. Zarif bir deniz yaratığı gibi kavisler çizerek yüzeye doğru çıkmaya başladı. Az sonra kuruyup buruşan gövdesi yüzeyi kaplayan yapraklara dönüşmüştü. Elimi tiksintiyle çıkardım sudan, kısa bir süreliğine aralanmış yüzey yeniden kapandı.

Bu Ben miydim?

Birçok minik salonu olan sinemanın bulunduğu pasajın girişindeki fotoğraf çekme otomatının perdesini araladım. Bana tıpatıp benzeyen bir kadın aynada kendine uygun pozu belirlemeye çalışıyordu. Göz göze geldik.

"Önce ben geldim."

"Ben fotoğraf için beklemiyorum."

"İyi..."

Bu ben miydim? Beni tanımadığına göre onun geçmişinde değil geleceğinde olabilirdim. Keşke zaman bu şekilde durmuş olmasaydı. Belki o zaman onu tanıyabilirdim.

"Nasıl çıktı?"

Makinenin yan tarafındaki küçük deliğin içinde beliren dörtlü vesikalık fotoğrafı aldım.

"Hiçbiri diğerine benzemiyor."

"Of... Asla beceremiyorum."

"Bende kalabilir mi?"

Omuz silkti. Fotoğrafı cebimdeki zeytin yapraklarının arasına yerleştirdim. İyileşme umudunu kaybetmemek de bir hastalık.

Denizkızları ve Denizoğlanları

Derenin denize kavuştuğu yerde cıva renginde iri yaratıklar bana aldırmaksızın kendi dillerinde konuşuyorlar. Denizkızları ve denizoğlanları. Bacaklarının olması gereken yer kalın pullarla kaplı kocaman birer kuyrukla sonlanan. Uzaktan bakıldığında insana benzeyen gövdeleri ve başları aslında sadece bir yanılsama, renklerin ışıkla kamaşması sırasında oluşan şekillerden ibaret. Yanlarına iyice yaklaşınca beklenmedik bir çeviklikle suyun içine daldılar, bir an buradaydılar, bir an sonra açık denizde. Başımın çevresindeki şifalı otlardan yapılmış sargıyı çıkardım, özenle kıyıdaki taşın üzerine koydum. Soyundum. Ölü bir gövdenin soğukluğundaki suyun içine girdim. Yavaş yavaş onlara dönüşeceğimi düşündüm. Ancak dillerini öğrenmem zaman alacaktı.

Fabrika

Eskiden büyük bir fabrika olan binanın çatısı tamamen yok olmuştu. Yukarıdan bir labirent gibi görünüyordu üretim hatları. Havada yanık plastik kokusu asılı kalmıştı. Ürünlerin yığıldığı deponun kapısı kırılmış, içeride ne varsa uzun zaman önce yağmalanmıştı. Güvenlik görevlilerinin kanlı üniformaları her yere saçılmıştı. Duvara çirkin harflerle anlaşılmaz kelimeler yazılmıştı, lanetler, küfürler, yakarışlar. Sözcükler en ufak bir etki yaratmıyordu. Sadece kanlı el izleri, onlara bakmak huzursuz ediyordu.

"Keşke tamamen yok olsa," diye mırıldandım.

"Ben istemezdim."

Ne kadar zamandır orada durmuş beni izlediğini bilemediğim bir adamdı konuşan, üzerinde rengi solmuş lacivert bir işçi tulumu.

"Tüm ömrüm burada geçmiş olmalı."

"Emin misiniz?"

Acıklı bir tebessümle yüzüme baktı.

"Hiçbir şeyi tam olarak hatırlayamıyorum. Bölük pörçük görüntüler... Yaşadıklarım mı, hayallerim mi... Hatta bir filmde bile görmüş olabilirim. Örneğin kocaman bisküvi paketleri geliyor gözümün önüne, çocuklar

sevinçle elimden alıyor. Haftada bir şu bankonun önünde kuyruk olup alırmışız."

"Çocuklarınız vardı demek?"

"Bilmiyorum. Ama bankoya baktıkça... sanki gerçekten varmış gibi."

"O yüzden mi terk etmiyorsun burayı?"

"Belki de... Hem gidecek bir yer var mı?"

"Gecenin başladığı yer ilginç olabilir."

"Artık herhangi bir şeyin başlamadığını sanıyordum."

Bu adamla biraz daha konuşursam ondan etkileneceğimi düşündüm. Arkamı dönüp gitmeye davrandığımda adamın hiç çekinmeden bacaklarımın arasından sarkan göbek kordonuna uzandığını fark ettim. Sonuçlarını biliyor muydu acaba?

İlaçsız

Banklara dizilmiş oturuyorlar, hepsi pijamalı. Ortadaki yuvarlak havuzun fıskiyesi çalışmıyor. Su koyu soğuk bir yeşile dönmüş. Tek bir yaprağı olmayan ağaçların dallarında bir kuş görmek için boşuna bakıyorum. Ortalıkta bir tane bile doktor ya da hemşire yok.

"Artık ilaç vermiyorlar."

Evet anlamında başımı salladım.

"İyileştik mi yani?"

"Sanırım. Yani... iyileşmek ne demekse?"

"İyileşmek normal olmak, herkes gibi. Rahat, huzurlu. Üzgün olduğun zamanda bile çok korkmamak."

"İnsan her zaman korkacak bir şey bulur."

"Evet ama eğer hastaysan bu korku seni ele geçirir."

"Belki de korku seni ele geçirdiği için hasta oluyorsun?"

"Aynı şey zaten. Delilik böyle bir şey: Sürekli korkmak."

"Peki ya şimdi?"

"Artık korku yok."

"İyi o zaman..."

"Hayır iyi değil. Çünkü korkacak bir şeyin olmaması çok kötü. Her şeyin sonuna vardık demek."

Bir süre sustuk. Hem söylediklerini düşünüyordum hem de bu havuzun canlı olduğu zamanları... Sonra aklıma bir şey geldi, bir soru.

"Eskiden, şeyden önce... nelerden korkardın?"

"Bunu söylemek zor çünkü çok saçma."

Hastane yönetimi bir nevi üniforma olarak mı benimsemişti bu çizgili mahkûm kıyafetlerini acaba?

"En çok var olmamaktan korkardım."

"Nasıl yani?"

"Örneğin bunları düşündüğümü sanıyorum, bir şeyler yaptığımı sanıyorum ama aslında bir şey yapmıyorum, sadece hayal kuruyorum."

Uzanıp saçlarını okşamak istedim. Ama başaramadım. Ne onun istediğini verebildim ne de kendi arzularımı tatmin edebildim.

Trapezde

Sirkteki hayvanlar taştan heykellere dönüşmüştü. Orası burası yırtılmış, delinmiş, çökmüş çadırın içinde kendi başına trapezde sallanıyor, yorulunca yarasa gibi, baş aşağı sarkıyor. Üstelik ağ da yok. Bir an için yanına gitmeyi, onunla boşluğun içinde taklalar atmayı düşündüm. Ama bu düşünce bir arzuya dönüşmedi. Dönüşemezdi de. Onunkisi de bir acıdan ya da arzudan kaynaklanmıyordu, sadece eski bir alışkanlığın eseriydi duruşu. Sadece onu tanımayanlar için garip. Oysa onun ruhunun tüm girinti ve çıkıntılarını biliyordum ben. Bir insanı bu kadar iyi tanımak çok korkunç. Çünkü en nihayetinde onun tüm zayıf yönlerini öğrenirsiniz, başlangıçta size ulaşılmaz kayalık bir tepe gibi görünen iç dünyası yerle bir olur. İlginç olan her şey bayağı bir zavallılıkla yer değiştirir. Tabii bu trapezde sallanan kişi oysa...

Beni görünce doğruldu. Şimdi trapezi salıncak olarak kullanıyordu.

"Ne arıyorsunuz burada?"

"Hiç. Sadece geçiyordum."

"Beni görmeye geldiniz sandım."

"Tanışıyor muyuz?"

"Bir an için sizi eski karım sandım."

"Benziyor muyuz?"

"Bilmiyorum. Sadece bir his bu. Yani buraya sık sık kimse gelmiyor."

"Gelse ona ne derdiniz?"

"Boşandık diye bana kızgın olup olmadığını sorardım."

"Size ne diyebilirdi ki? Her şeyin sonundan sonra duyguların bir anlamı kalmadı."

"Evet bu çok kötü. Ama bir yandan da iyi. Sanki... Eskiden onunla böyle karşılaşmış olsam günlerce kötü etkisinden kurtulamazdım."

"Sevgi dolu eski-koca."

Garip bir şekilde sırıttı, içinden geldiği için değil, öyle yapması gerektiği için. Sonra kendini boşluğa bıraktı. Yere çarpıp kafası paramparça olduğunda bile konuşmaya devam ediyordu.

"Hep düşmekten korkardım. Oysa bakın ne kadar kolay oldu."

Parçaları bir araya getirmesine yardım ettim. Herhangi bir şey hissetmedim.

Alışkanlıklar

Sadece kabuklu hayvanlar kalmış geride, sert pulları, zırhları olanlar. Dünya artık böyle bir yer. Eski bir fırının simsiyah ağzından dışarıya çıkan kocaman hamamböceklerinin yürürken çıkardıkları metalik sesler kulaklarımı tırmalıyor. Bacaklarımın arasından sarkan göbek kordonunun kurumuş ucundan biraz koparıp onlara doğru fırlattım. İhtiyatlı bir ciddiyetle yaklaştılar, yavaşça sürüklemeye başladılar, fırının karanlık ağzından içeri girip kayboldular.

"Boşuna uğraşma, onları anlayamazsın."

"Et yediklerini bilmiyordum."

"Her şeyi yer onlar ama artık herhangi bir şey yemiyorlar, bizim gibi, onlar da acıkmıyor artık."

"O halde niye aldılar fırlattığım parçayı?"

"Sadece alışkanlıktan. Bir zamanlar yaptıkları hareketleri tekrar ediyorlar."

Bizim gibi, diye tamamladım içimden. Sonra karar verdim. Eskiden yaptıklarımı yapmayacaktım, şeyler üzerine kafa yormayacaktım artık. Peki, ne yapacaktım?

Medyum

Artık kimse eskiden yaşadığı yerde değil. Boşlukta gezinen işlevini çoktan yitirmiş uydu eskileri gibi dolanıyorlar etrafta. Sarı yeşil likenlerle kaplı bir taşın üzerinde oturmuş sırtını dayadığı ağacın topraktan dışarı fırlamış köklerini inceleyen yaşlı kadın birden konuşmaya başladı.

"Artık göremiyorum."

Neyi göremediğini soracaktım ancak ben uygun soru cümlesini düşünürken açıkladı:

"Eskiden geleceği görürdüm. Her yerde. Kahve telvelerinde, fırlattığım baklaların dizilişinde, bir tas suyun üzerindeki titreşimlerde, duvarlardaki sıva çatlaklarında, yeni kurban edilmiş bir hayvanın bağırsaklarında... Her yerde. Neden?"

"Neden?"

"Çünkü o zaman gelecek vardı."

"Çıkar mıydı gördükleriniz?"

"Duruma göre... Ben muhtemel gelecekler içinden birini görürdüm ancak kişinin o geleceği yaşamayı seçip seçmemesi yine kendine kalırdı."

Ben de sanki bir şeyler görebilecekmişim gibi ağaç köklerine baktım. Çok elli bir hayvanın iri büklümlü parmakları gibi toprağın üzerine çıkmıştı birçoğu.

"Peki bugünün geleceğini gördünüz mü?"

Acı bir şekilde gülümsedi.

"Göremezdim. Ben sadece gelecek zamanda olacak olanları görürdüm. Zaman bitti. Her şeyin sonrasındayız. O yüzden hiçbir şeyin anlamı yok artık. Ne ağaç köklerinin, ne bulutların ne de bu konuşmalarımızın."

Plak

Eski plakları bir kez daha karıştırdıktan sonra umutsuzca sordum.

"Hiçbir yolu yok mu?"

"Maalesef. Elektrik olmayınca..."

"Bunca plak dilsiz kaldı desenize."

"Öyle."

Adam yan gözle beni bir kez daha tepeden tırnağa süzdü. Kim olduğumu anlamak istiyordu. Sanki kimliklerimizin, kişiliklerimizin halen bir önemi varmış gibi.

"Gerçi bir yolu var..."

Bunu beklemiyordum.

"Nedir?"

"Gelin ama önce bir plak seçin."

"Bakire Gibi" adlı bir uzunçalar seçtim ve adamı dükkânın derinliklerine doğru izlemeye başladım. Sonunda küçük bir odaya vardık. Buranın duvarları süngerle kaplıydı. Eskiden bir kayıt stüdyosu olabilirdi. Odanın ortasında mekanik bir alet duruyordu. Adam plağı elimden alıp cihaza yerleştirdi ve bir kolu çevirmem için bana yardımcı oldu. Küçük manivelayı çevirdikçe plak dönüyor, üzerine kondurduğu iğne, siyah zemin üzerine kazınmış yivleri sese dönüştürüyordu. Ve bir sihir gibi yıllar öncesinde konserve edilmiş ses odaya yayıldı. Eski

dilde söylüyordu. *Sahrayı geçtim sonuna dek / bir şekilde başardım işte / ne kadar kaybolduğumun farkında değilim / seni bulana kadar...* Gözümden iki damla yaş aktı. Adam şaşırdı.

"Artık duyguların ortadan kaybolduğunu sanıyordum."

"Ben de."

"Peki ne için ağladığınızı sorabilir miyim?"

"Müzik... Ona bel bağlamıştım. Müzik dinlersem her şey düzelecek gibisinden bir inanca saplanıp kalmıştım. Ama şimdi anlıyorum ki müziğin de hiçbir yararı yok. Hiçbir şeyin yok. Çıkış yok."

"Evet. Haklısınız. Ama yine de kolu çevirmeye devam ediyorsunuz."

Sınır

Bir fotoğraftaki gibi durağan otlar. Sarı, kuru, çeşitli boylarda. Öylece donup kalmışlar rüzgâr kesilince. Birtakım çıtırtılar duyuluyor belli belirsiz. Belki bazı sürüngenler otların dibinde yollarını bulmaya çalışıyor. Göz alabildiğine uzanan düzlüğü ikiye bölen dikenli telin bazı yerleri kanırtılıp açılmış. Birileri öteki tarafa geçmeye çalışmış olmalı. Onları gözetlemesi gereken bir askerin nöbet tutması için dikilen kule boş, merdivenine büyük toprak rengi bir bez dolanmış. Bir zamanlar hangi iki ülkeyi birbirinden ayırdığını söylemenin bir anlamı yok. Her iki tarafta da kuru, sarı otlar uzanıyor. Buraya artık bir sınır demek mümkün mü?

Gemide

Makine dairesi olduğunu sandığım yerin merdiveninden inerken o tanıdık kokuyu duydum ama boşu boşuna duygulanmayı bekledim. Gemi limana en son bağlandığı şekliyle donup kalmış. Uzun deniz yolculuklarının hayalini kurardım bir zamanlar ütü yaparken. Sıcak bir deniz yolculuğu. Çarşafların üzerinde ütünün sivri burnunu kaydırırken en çok... Ama o kadar. Asla gerçekleşmeyeceğini bilirdim. Şimdi o gemilerden birinin içindeydim, hatta kalbine doğru iniyordum. Kalın borular, şişko dirsekler, kemikli vanalar, iri kadranlı göstergeler, mazot, makine yağı kokusu. Ama belli belirsiz. Her an başka bir şey olduğunu anlayacağım belirsiz bir görüntünün içinde kendimi arıyordum. Kazanın pütürlü gövdesine dokundum. Soğuk. Yolculuk çoktan bitmişti. Ama birden bir şey oldu. Kazanın arkasına doğru kırbaç gibi yağlı bir sıçan kuyruğu kayıp gitti. Gözucuyla fark ettiğim bu hareket şaşırttı beni. Sevindim. Demek henüz terk etmemişler gemiyi. O halde halen bir umut var demekti.

Balonlar

Koskoca balonlar pörsümüş, boylu boyunca yatıyorlardı kuru otların üzerinde. Dev denizanaları gibi gökyüzünde asılı durdukları zamanların hatırası belli belirsiz zihnimde canlandı. Önce hayret sonra neşe ve en nihayetinde heyecan veren bir buluş. Ancak şimdi yerle bir olmuş, sönmüş, tüm anlamını yitirmişti. Uzaklarda donup kalmış bir bulut kümesini işaret etti:

"Sanki bu geçici bir şey. Her şey her zamanki haline dönecekmiş gibi geliyor bazen."

"Renkler çok soluk. Cansız."

"Çocukken bir ressam tanımıştım. Komşumuzdu. Fakat bir tane bile resmini görmemiştim. Sadece sokakta, çarşıda, pazarda karşılaştığımızda onun ressam olduğunu hatırlardım. Nasıl resimler çizdiğini düşünürdüm. Hatta belki bir gün resim ödevimi ona yaptırırım, öğretmenleri şaşkına çeviririm diye hayal kurardım. Ama resim dersinde hiç ödev vermediler."

Bunları nasıl hatırlayabildiğini sormayacaktım. Belden aşağısı kalkerli bir kayaya dönüşmüş adam biraz daha baktıktan sonra bir karar verdi:

"Evet bu manzara onun yapacağı bir resim olabilir. Sönmüş balonlar ve donmuş gümüşi bulutlar."

İçimden ekledim "...ve taşlaşan adam."

Ayna

Başını iki eli arasına almış arpacı kumrusu gibi düşünüyordu. Bazı benzetmeler ne kadar da tuhaf geliyor kulağa, eskici dükkânında unutulmuş eşyalar gibi. Her taraf çeşitli büyüklüklerde ve çerçevelerde aynayla doluydu. Beni görünce doğruldu.

"Kapalıyız."

Kapalıyız? Siz kimsiniz ki, kaç kişisiniz, alt tarafı küçücük bir dükkân demek geldi içimden ama onu onaylamakla yetindim.

"Biliyorum."

"O halde?"

"Hiç. Sadece geçiyordum, aynaları gördüm, merak ettim."

"Merak? Demek halen duygulanabilen birileri kalmış."

"Evet."

Yalan söylüyordum. Herhangi bir canlılık yoktu içimde. Sadece boşluğu doldurmak için konuşuyordum.

"Ne istiyorsunuz?"

"Sadece bakmak istiyorum."

"Bakmak! Hah!"

Aynalardan en büyük olanın karşısına geçtim.

"Ee? Hoşuna gitti mi?"

Gözlerimi aynadaki yansımamdan ayırmadan cevap verdim.

"Bu harika bir şey."

Kalkıp yanıma geldi. Nasıl göründüğümü merak ettiğini sandım. Oysa aynaya baktığımda yalnız olduğumu gördüm. Yanımda kimse yoktu.

"Her seferinde aynı şey."

Ne demek istediğini tam olarak anlayamadım.

"Aynada sadece kendimi görüyorum. Sanırım siz de sadece kendinizi görüyorsunuz."

"Evet."

Bu korkunç bir şeydi ama bir şey hissetmedim. Herhangi bir duygu? Hayır.

"İşte bu... Kimse aynı anda aynı yerde olamıyor."

Aynaya çevirdim bakışlarımı. Görüntüde yalnızdım. Memelerim süt doluydu. Bacaklarımın arasından ucu pıhtılaşmış kanla kararmış bir göbek kordonu sarkıyordu. Aynadaki dudaklarıma uzandım, soğuk yüzeyi öptüm.

Ölüm Nasıl Bir Şey?

Mezar taşının üzerinde oturuyordu. Onu görebiliyordum ama maddi bir yanı yoktu. Belli belirsiz bir gölge gibiydi.

"Ölüm nasıl bir şey?"

Soruyu yanlış bir şekilde sorduğumu anladım ve hızla düzelttim.

"Yani nasıl bir şeydi, demek istedim."

Gölge hafifçe dalgalanarak sorumu başka bir soruyla cevapladı.

"Hayat nasıl bir şeydi?"

"Hep anlamaya çalışıyorduk. Bilimciler, sanatçılar..."

"Biz de ölümün nasıl bir şey olduğunu anlamaya çalışıyorduk."

"Nedense ölünce tüm soruların cevaplarını öğrenecekmişiz gibi gelirdi o zamanlar."

"Maalesef... İşte durum ortada."

Duruma baktım. Ortama. Mezar taşlarına, boşalmış mezarlara, sağda solda oluşmuş tümseklere.

"Doğum yarım mı kaldı?"

Bacaklarımın arasından sarkan göbek kordonunu kastettiğini anladım. Cevap vermeden oradan uzaklaşmaya karar verdim.

"Memelerin de çok güzelmiş."

Ani bir kararla döndüm. Gölgeye doğru yürüdüm. Mezar taşının üzerine çıktım. Ağzıma birkaç tane zeytin yaprağı tıktım.

"Ne yapıyorsun?"

"Seni içime alıyorum."

Göbek kordonunu gölgenin içine daldırdım, onu içime çektim.

Masal

Elma ağacının dibinde çürümüş, kurumuş yüzlerce elmanın arasında gezinirken kırmızı külahlı kırk-elli santim boyunda, sakallı bir adamla karşılaştım.

"Elmalar artık zararsız. Hangisini yerseniz yiyin bir şey olmaz."

"Ne zaman zararlıydı ki?"

"Size hiç masal okumadılar mı çocukken? Cadı? Zehirli elma? Uykuya dalan kız?"

"Ah evet, orman cüceleri kızı camdan bir tabutun içinde saklarlar, ta ki onu gerçekten seven bir delikanlı gelip öpene kadar..."

"Tabii çocuklara başka türlü anlatamazdık değil mi?"

"Neyi?"

"Tedavisi olmayan bir hastalığa yakalanan kişilerin dondurulduğunu?"

Boş boş baktım.

"Hatta sadece kafalarını kestirip saklatanlar vardı. Ne oldu acaba onlara?"

Omuzlarımı silktim.

"Bu arada cüce çok yanlış bir kelime seçimi. Eski dili pek iyi kullanamıyorsunuz sanırım. Hem biz kendi türümüz içinde değerlendirilmeliyiz."

Yerdeki kuru elmalardan birini alıp ağzıma attım, samanla toprak karışımı bir tadı vardı. Sonsuza dek uyumayı diledim.

"İşe yaramayacak."

"Biliyorum."

En Uzak Nokta

Çok geniş bir meydandayız. Eskiden otobüslerin kalktığı ana duraklardan biri olmalı. Nedensiz bir şekilde bir araya gelmiş konuşuyoruz. İkisi uzun yoldan geldiklerini söylüyor.

"Dünyanın öbür ucuna gittik."

"Buraya en uzak noktaya..."

"Bilin bakalım ne bulduk?"

Yanımdakine dönüp bakıyorum, pek ilgili değil, eski bir kum saatini evirip çeviriyor elinde, kumlar taşlaşmış olduğu için zaman akmıyor.

"Buranın aynısını."

"Birebir aynısını ama. Öyle benzerlik falan değil."

"Evet, aynı sokaklar, aynı meydan, şu ağaç bile aynı."

Onlara inanmak gelmiyor içimden. Ama zaten uzun zamandır içimden herhangi bir şey gelmiyor. İçim sessiz, ölü.

"Sizden de bir tane vardı."

Bu sefer şaşırmış gibi yapıyorum.

"Garip. Ama olmayacak şey değil."

Son kozlarını oynayıp yine de kazanamamış insanlara özgü bir bıkkınlıkla sözlerini tamamladı:

"İşin acı yanı, bizden de birer tane vardı, şimdi bizim burada durduğumuz gibi durmuş konuşuyorlardı."

"Ve en sinir bozucu olan yanı da onlar da karşılarındaki, sizin birebir kopyanızı ikna edemiyorlardı."

Doğru söylediklerini anladım.

"Ben ikna oldum. İnanıyorum anlattıklarınıza. Muhtemelen şu anda dünyanın öteki ucundaki ben de ikna olmuştur."

Bataklık

Yeşil, kahverengi, gri, turuncu, kırmızı baloncuklar köpürüyor. Ayakları çoktan taşlaşmış avcı ağzında sönük bir sigarayı çevirip duruyor.

"Burası ormanın en tehlikeli yeriydi. Bataklık..."

Ortamdaki yoğun çürümüş ceset kokusundan anlamalıydım. Kokular ve tatlar eskisi gibi belleği harekete geçirmediğinden olsa gerek tiksinti ve korku hissetmiyorum.

"Şimdi böyle işte."

Ne demek istediğini anlamak için ben de dikkatle iğrenç köpüklere bakıyorum.

"Bakın."

İşaret ettiği tarafa çeviriyorum bakışlarımı. Baloncukların yoğunlaştığı kısımda bir yumru beliriyor. Çamurun içinden bir insan başı çıkıyor. Doğum gibi ama doğan şey canlı değil. Taşlaşmış bir kafa, küçük bir insan gövdesi, bir çocuk... Bataklık kim bilir ne zaman yuttuğunu geri veriyor.

"Sürekli bir şeyler çıkıyor."

"Sonra ne oluyor?"

"Bilmem, önce ya da sonra yok artık."

"Öyle ya..."

Çocuk bataklıktan dışarı taşıp vadiden aşağı yuvarlanıp gözden kayboluyor. Acaba o çocuğu şu kurumuş göbek kordonuma bağlayıp yaşatabilir miydim?

"Hayır."

Aklımdan geçenleri nasıl okuduğunu anlayamadığım avcıya bakıyorum. Neredeyse tamamen taşa dönüşmüş, artık konuşması mümkün değil. O sırada bataklığın başka bir köşesi köpürmeye başlıyor.

Oyuncaklar

Oyuncak satan bir dükkân olmalıydı. Bu kadar renkli nesnenin başka türlü bir araya gelmesine imkân yoktu.

"Neden zorluyorsun ki kendini, bırak..."

Sesin geldiği yöne baktım. Kimseyi göremedim. Bir yığın ıvır zıvır. Birileri fena dağıtmıştı burayı. Belki çocukluğunu yaşayamamış, oyuncak sahibi olmamış tipler.

"Sürekli gerilim... Bırak, boş ver."

Yığının içinde birçok bebek, kukla, pelüş hayvan camlaşmış gözleriyle bana bakıyorlardı. Dünyada hayat her zaman olduğu gibi devam ediyor olsaydı belki de çocuğumu çoktan doğurmuş, ona oyuncak seçiyor olurdum. Ama durum çok farklıydı. Ben doğuramazdım, zaman bitmişti, dünya kocaman anlamsız bir çöplüğe dönüşmüştü.

"Ben iyiyim. Sorunum yok yani... Gerilmiyorum da..."

"Ama mutsuzsun."

"Evet. Ama bunun bir önemi yok. Benim gibi çok insan var. Zaten mutluluk dediğin saçma sapan bir şey. Sadece yokluğunu hissedebildiğimiz bir şey."

Söylediklerimi duymamış gibi tezgâhın altından altın yaldızlı bir at nalı çıkardı.

"Bunu al. İşine yarayabilir."

"Ne ki bu? At nalını ne yapayım? Ben bu tür saçmalıklara inanmam."

"İnanman gerekmez. Sadece al. Ne kaybedersin?"

"Hayır."

"Saçmalama, ne kaybedersin ki?"

Çok uzun bir açıklama yapmak üzere ağzımı açtım ama gerisini getiremedim. Elinde oyuncak bir at nalı, acılı gözlerle boşluğa bakan yarım metre boyunda bir pinokyo kuklasıyla tartışmanın bir anlamı yoktu.

Sıçanlar

Zamanında çok pahalı bir restoran olduğu her halinden belli olan mekânın kırık camlarından içeriye baktığımda iri sıçanların ortalıkta serbestçe dolaştığını gördüm. Eskiden olsa bu manzara karşısında kalp krizi geçirebilirdim, oysa şimdi hiçbir şey hissetmeden sadece hareketlerini izliyordum. Onlar da pek heyecanlı değillerdi, sanırım sadece geçmişten kalan bir alışkanlıkla nesnelerin altından girip üstünden çıkıyorlar, her şeyi kokluyorlardı. Otomatlara benziyorlardı. Hiçbir şey hissetmeyen bir sinir sistemi ancak bir otomata ait olabilirdi. İçlerinden bir tanesi tesadüfen beni buldu. Ayaklarımın dibine geldi, koklamaya başladı. Garip bir durum. İlk kez bir sıçanı bu kadar yakından görüyordum. Hafifçe iki ayağının üzerinde dikildi, bacaklarımın arasından sarkan göbek kordonunun kuruyan kanla siyahlaşmış ucunu iki eliyle tutup kokladı ve ardından kocaman bir ısırık aldı. Herhangi bir acı duymadım. Belki de tamamını koparıp atmalıydım. Ama bir anlamı olmayacağı için yapmadım. Bu sırada benden kopardığı et parçasını çiğneyen sıçan aniden kaskatı kesildi, yana devrildi, ölmüştü. Diğer hemcinslerinden bazıları durumu fark ettiler. Koşarak gelip arkadaşlarını parçalamaya başladılar. Büyük bir iştahla ısırıyorlardı. Fakat kopardıkları parçaları

yutmuyor, oraya buraya tükürüyorlardı. Zaman durduğundan beri sadece biz değil bu vahşi yaratıklar da acıkmıyordu demek. Gerçi herhangi bir şeyden emin olmak da mümkün değildi.

Siperde

Elinin üzerindeki derinin pul pul dökülmesinden hiç de rahatsız görünmüyordu.

"Neyi bekliyorsun asker?"

Yüzüme bakmadan yerinde hafifçe kımıldandı. Gözünü namlunun ucundan ayırmamakta ısrarlıydı. Toprakla aynı renge dönmüş kum torbalarının arkasında mevzilenmişti. Siperde ondan başka kimse yoktu. Yarısı kazılıp bırakılmış hendek birkaç metre sonra fark edilmez oluyordu. Uzaklara baktım ben de onun gibi. Nişan aldığı yönde sarı yeşil likenlerle kaplanmış kayalıklardan ve arkada yapraksız üç-beş ağaçtan başka bir şey görünmüyordu. Siperde yere yatarak nişan alan askerin yanında ayakta duruyordum. Görüntümüz akıldışıydı. Belden aşağısı çıplak, smokin ceketli bir kadın ve mevzide ateş etmeye hazır bir asker.

"Bence karşı tarafta düşman kalmamış. Kimse yok."

"Nereden biliyorsun?"

Aptal mıydı acaba?

"İşte burada duruyorum. Açık hedef oluyorum. Kimsenin ateş ettiği yok."

"Bu karşı tarafta düşmanın olmadığı anlamına gelmez."

İnatçıydı.

"Peki öyleyse, gidip bakıyorum."

Siperden kayalıklara doğru yürümeye başladım. Asker beni izliyor olmalıydı. Ne düşünüyordu acaba? Bacaklarımın arasından sarkan kordonu alıp elimde çevirmeye başladım. Islık da çalıyordum. Geçmiş zamanların savaşlarında sıkça dinlenen bir şarkı. Ne kadar da rahat olduğumu, korkmadığımı göstermeye çalışıyordum. Kayalıkların yanına vardığımda bir başka askerin mevzilenmiş olduğunu gördüm. Arkamda bıraktığım asker haklı çıkmıştı. Kayalıkların arkasındaki asker beni fark etmiş olmasına rağmen bana bakmıyordu. Gözünü siperdeki kum torbalarına dikmişti.

"Neden ateş etmiyorsun?"

"Emri bekliyorum."

Etrafa baktım. Göz alabildiğince bozkır, uzaklarda çoktan sönmüş, tüten dumanı buluta dönüşmüş bir yanardağ.

"Nerden gelecekmiş bu emir?"

"Hiç belli olmaz."

Kayaların arkasına dolandım. O da diğer siperdeki asker gibi yerdeki pozisyonunu hiç bozmuyordu. Çelik gibi bir irade böyle bir şey olsa gerek diye düşündüm. Birbirlerinin ayna görüntüleri gibiydiler.

"Yeni komutan benim. Anlaşıldı mı asker?"

"Anlaşıldı komutanım!"

Karşı tarafta kum torbasının ardına mevzilenmiş askere elimi salladım. Burası temiz anlamına gelecek işaretler yapıyordum bir yandan da. Asker işaretlerimi daha net görmek için kum torbasından başını çıkardığı anda emri verdim.

"Ateş serbest asker!"

Tapınak

"Sence burası neydi?"

Sakalını kaşıdı. Sessizlik uzayınca yüzünü buruşturdu.

"Çok tuhaf. Düşünüyorum ama hatırlayamıyorum."

"Neyi? Buranın ne için yapılmış olduğunu mu?"

"Hayır, yani evet... Şöyle ki... Bir zamanlar mimardım. Bunu biliyorum. Ama o kadar. Örneğin bu bina hakkında çok şey söyleyebilmem lazım ama olmuyor. Gördüklerimin anlamını çözemiyorum."

İkimiz de üzerimizdeki kubbeye çevirdik bakışlarımızı. Bazı yerleri delinmişti, soluk mavi gökyüzü görünüyordu. Dökülmüş sıvaların altından çıkan mozaikler mekânın çok eski olduğunu söylüyordu.

"Sanırım tapınak olarak kullanılmış."

Başını salladı. Söylediklerimi anladığından emin değildim.

"Asıl aklımı kurcalayan şey şu. Neden buradayım?"

"Evet bu soruyu ben de kendime soruyorum bazen."

"Benim burada olmamla bir zamanlar olduğum kişi arasında bir ilişki olduğunu seziyorum. Ama çıkaramıyorum."

"Her şey bittiği için... Kavramlar da anılar da deneyimler de parçalarına ayrılıp birbirinden uzaklaştı. İlişki kurulamıyor artık. Hiçbir şeyle..."

Birden canlandı, ayağa kalktı. Şaşılacak kadar uzun boyluydu. Hiç bu kadar uzun boylu bir adam görmemiştim. Ancak beline kadar geliyordum. Oysa ben de uzun boylu sayılırdım.

"Bu söylediklerinizi... çok önemli... nereden biliyorsunuz?"

Adam her nefes alışında büyüyordu. Bunun nasıl olduğu hakkında en ufak bir fikrim yoktu. Üstelik artık şaşırmıyordum. Omuzlarımı silktim.

"Bilmiyorum. Öylesine sözler bunlar. Bir anlamı olduğunu sanmıyorum."

O kadar uzamıştı ki başı kubbeye değiyordu. Sesimi duyurmak için bağırdım.

"Oradaki mozaiklerin ne olduğunu anlayabildiniz mi?"

Adam artık neredeyse kubbeyi dolduracak kadar büyümüştü, başını güçlükle hareket ettirerek mozaikleri incelemeye başladı. Bir yandan da söyleniyordu. Sesi kulakları sağır edecek denli güçlü çıkıyordu.

"Birtakım tanrılar... hep aynı hikâye. Baba bizi yalnız bırakma, anne bizi kurtar."

Baba, anne... ve çocuk. Burada hangi tanrılara ibadet edildiğini merak ettim. O sırada tapınağın duvarları sarsılmaya başladı. Eskiden mimar olduğunu sanan adam o kadar büyümüştü ki tapınağın duvarlarını, kubbesini yıkmaya başlamıştı.

"Ne yazık ki ben de sizi terk etmek zorundayım."

Duyup duymadığını anlayamadan veda yerine geçecek bu sözleri söyleyip dışarı çıktım.

Umut

Yarısı silinmiş bir kız çocuğu yerde oturuyordu. Vücudunun sol tarafı tamamen görünmez olmuştu, diğer tarafında da gözeneklenme başlamıştı. Beni görünce gülümsedi.

"Yanında şeker var mı?"

Başımı iki yana salladım.

"Kimsede yok zaten. Of!" Bir süre düşündükten sonra devam etti: "Zaten olsaydı da yiyemezdim. Artık hiçbir şey yiyemiyorum."

Kızın midesinin olması gereken yer tamamen yok olmuştu. Çok zaman önce ağzıma tıkıştırdığım zeytin yapraklarını çıkarıp uzattım.

"Sadece bunlar var. Ama pek de şekerin yerini tutmuyorlar."

Kızın gözleri ışıldadı yaprakları eline alınca.

"Çok güzeller."

Yaprakları ağzına götürdü, emmeye başladı. Çok tatlı bir meyveyi emer gibi. Yavaş yavaş yok olmuş, hiçleşmiş vücudu yeniden varlık kazanmaya başladı. Neredeyse eksiksiz bir kız çocuğuydu artık. Ayağa kalktı.

"Harika bir şey bu!"

"Saçma."

Ağzımdan çıkan sözcüğün bu olmasına üzüldüm. Keder, öfke, hayal kırıklığı... Ne kadar olumsuz duygu varsa hissetmeye başlamıştım çünkü...

"İnsan umudunu hiç kaybetmemeli değil mi?"

Kız çocuğunun yüzüne baktım, ona bu bilgece lafları söyleten şeyin sadece zeytin yaprakları olmadığını sezdim ama bir şey demedim. Halen etkisi altına girdiğim kuvvetli duygularla boğuşuyordum. Tüm bunların nedenini anlıyordum: Umut. Tüm düşmanlarını da beraberinde getirmişti çorak topraklarımıza.

Gece

Kapının koluna bir papağan konmuştu. Yeşil kuş geldiğimi fark edince heykel gibi dondu. İyice yaklaştığımda artık metal kapı kolunun üzerinde bir figüre dönüşmüştü. Kapının önünde bir süre durdum. İki yana doğru genişleyen taş duvarlar bina hakkında bilgi vermiyordu. Köklü devletlerin binalarında görmeye alıştığımız kararmış taşlar... Kolu yavaşça indirdim. Kilitli değildi.

Gıcırdayarak açılan kapının ardında uzun karanlık bir koridor bekliyordu. Neyi? Beni mi? Herhangi birini mi?

"Gir. Gir. Gir. Korkma gir."

Papağanın gıcırtılı sesine aldırmadım. Kapının önünde durmaya devam ettim. Karanlığa gözüm alıştıkça içerisinin geceye açıldığını fark ettim. Her şey sona erdiği anda gece binanın içinde kalmıştı. Bir zamanlar böyle kâbuslar gördüğümü hatırladım duygusuzca. Gitgide daralan koridorlarda asla çıkış yolunu bulamazdım. İşin kötü yanı içine girdiğim şeyin bir labirent olduğunu da anlamaz, her şey normalmiş gibi yürümeye devam ederdim. Şimdi her şey apaçık. Şimdi... Sonsuz uzunlukta bir an, hiç bitmeyen bir gün. Saçma! Sonunda gece olmadıktan sonra yaşanana gün denilebilir mi? Artık gece gelmiyor, işte böyle sıkışıp kalmış orada burada. Kapıyı ar-

dına kadar açıp geceyi serbest bıraktım. Kara kargalar gibi uçup gitti gece, parça parça dağılıp havaya karıştı.

Kapının koluna kaynaşmış olan papağanı aradı gözlerim, yoktu. Kargalarla uçup gitmiş olmalıydı.

Acı

Evden çıkmıyorum artık. Balkondan manzarayı seyrediyorum. Şans eseri şehrin büyük bir bölümünü kuşbakışı görebileceğim bir yerde yaşamışım onca zaman. Şimdi trafik uğultusu olmadan şehre bakıyorum. Otoyollar, küçük meydanlar, sokaklar, binalar, gökdelenler, köprüler ve her şeyden önemlisi insanlar. Çok azlar artık. Nereye gittiler? Kim bilir? Dünya denilen taş parçasının üzerinde sonsuzca yürüyüp her köşesini gördükten sonra yine eve döndüğüme göre... Ne tuhaf, eskiden dünya ömrümün yetmeyeceği kadar büyük gelirdi dolaşmak için. Oysa şimdi... Şimdi diye bir şey varsa hâlâ... Şimdi her yeri geziyorum. Tek sorun yürüyerek gitmek mecburiyeti. Henüz bitirmedim ama bir süre sonra her yer aynı geliyor. İster çöl olsun ister sahil kasabası ister ova ister orman... Yorulmadıktan, acıkmadıktan, bunalmadıktan sonra tüm bunları görmek bir şey ifade etmiyor. Deneyim denilen şeyin ölçü birimi acıymış meğer.

Deniz

Deniz durgun. En ufak bir çırpıntı yok. Dalga yok. Bir taş attım gücümün yettiği kadar uzağa. Giderek genişleyen halkalar kısa bir süre sonra görünmez oldu. Ceketimi çıkarıp kumsala serdim. Şimdi tamamen çıplaktım ama artık utanılacak bir şey yoktu. Cinsel arzuların yokluğunda çıplaklık utanç verici olmaktan çıkıyor. Tuhaf değil aslında, tahmin edilebilir bir durum.

Denize soktum ayaklarımı. Ne sıcak ne de soğuktu. Her şey, hepimiz aynı sıcaklıkta olduğumuz için herhangi bir şey hissetmedim. Suyun içinde yürüdüm bir süre. Deniz göbeğime kadar yükselmişti. Su bulanıktı. İçi balık ölüleriyle, çürümüş yosunlarla, kemik, kılçık, pulla dolu bir bulamaç.

Çıktım. Güneş yoktu, metalik bir alaşıma dönmüş gökyüzünde dağılıp gitmişti. Eski bir alışkanlıkla ceketimin üzerine uzanıp gözlerimi kapadım.

"Dalgıçlar için çok fena bir durum."

Gözlerimi açtım, birkaç metre ötemde duran delikanlı konuşmuş olmalıydı. Gözlerini memelerimden ayıramıyordu.

"Evet su çok bulanık."

"Onun için değil. Denizin kenarına gelip de dalgıç olduğunu hatırlayamamak çok kötü olurdu."

Delikanlının beni seyretmek için lafı uzattığını düşündüm.

"Sen hatırlıyor musun? Bir şeyleri?"

Cevabını bildiğim halde sormuştum. Başını salladı.

"Hayır ama tahmin edebiliyorum. Öğrenciydim muhtemelen..."

Arkasını dönüp denize bakmaya başladı.

"Bir de şeyi biliyorum. Kimseyle sevişmemiştim. Bundan eminim."

Boşuna hatırlamaya çabaladım. Hatta belleğime yardımcı olması için memelerimi avuçladım. Ama hiçbir şey hissetmedim. Hatırlamıyordum ama ben çok sevişmiş olduğumu biliyordum. Hayatı çekilir kılan tek şey buydu benim için. Ama ona bunları söylemek istemedim.

"İstersen bana dokunabilirsin."

Yanıma geldi. Elini karnıma koydu. Parmakları kasık tüylerimin arasında gezindi. Sonra aniden çekti elini.

"Sadece iki ölü olduğumuzu kanıtlıyor bu."

İçimde çok uzak bir yerde biri çığlık çığlığa ağlamak istiyordu ama beceremiyordu. Bacaklarımın arasından sarkan göbek kordonunun hareketlendiğini, delikanlının boynuna dolandığını, onu boğmakta olduğunu fark ettiğimde çok geç olmuştu.

Cesedini kokuşmuş balık çorbasına benzeyen denize fırlattım...

Kaydırak

Çocuk parkında, salıncaklardan birinde sallanan yaşlı adam incecik bir sesle kendi kendine konuşuyordu. Beni fark ettiğinde sustu. Mahcup olmuş gibiydi.

"Utanmanıza gerek yok. Dilediğiniz gibi konuşabilirsiniz."

"Ne konuşması?"

"Demin kendi kendinize konuşuyordunuz, beni görünce sustunuz."

"Konuşmuyordum. Sadece ağız kaslarımı çalıştırıyordum."

Birden ayaklarından güç alıp salıncağı hızlandırdı. Küçük bir çocuk gibi sallanıyordu. Yaşlı adamda bir çocuk hatta bir genç kız kırılganlığı vardı.

"Yalan söylüyorsunuz. Suçüstü yakalanmış biri gibi davranıyorsunuz."

"Suçüstü mü? Hah! Neymiş o suç bakalım?"

"Suç lafın gelişi."

"İyi o zaman."

Salıncağın yavaşlamasına izin verdi. Durunca indi, sonra da hiçbir şey olmamış gibi kaydırağa yöneldi. Tepesine çıkınca bana döndü. Şimdi aniden yaşlanmış bir çocuk gibi görünüyordu.

"Hem ne varmış insanın kendisiyle konuşmasında. Konuşuyorum işte! Eskiden... Hatta eskiden... Kendimle sevişirdim. Ben böyleyim."

Bunları bağıra bağıra söyledikten hemen sonra kaydıraktan bıraktı kendini. O kadar hızlı kaydı ki sonunda bir avuç kuma dönüşüp yok oldu. Kaydırakları neden kum havuzlarının ortasına koyduklarını o anda anladım ama bu keşfimin artık bana bir yararı yoktu.

İstasyon

Tren raylarının ortasından ağaçlar filizlenmişti. Bazı yerlere nereden gelmiş olabileceğini kestiremediğim kaya parçaları düşmüştü. Peronda yola çıkmaya fırsat bulamadan donup kalmış vagonlar artık ulaşım aracından başka her şeye benziyorlardı. Bekleme salonunun duvarında asılı saatin ne akrebi ne de yelkovanı yerinde duruyordu, bazı rakamlar da silinmişti. Üç, dört ve beş yoktu yerinde. Salonun girişinde duran içecek otomatının hemen yanında dikilen adamı son anda fark ettim. Kıpırdamadan öylece duruyor, gözünü kırpmadan bana bakıyordu. Ancak yüzünde herhangi bir ifade yoktu. Bir zamanlar gazete ve sigara satan büfenin önüne kadar yürüdüm. Artık birbirimizi çok net bir şekilde görüyorduk. Bir süre öylece bakıştık. Bana bir şey söylemesini bekledim boşuna. Dayanamadım.

"Artık tren seferleri yapılmıyor."

Adam rahatsız olmuş gibi yüzünü ekşitti.

"Biliyorum."

"O zaman ne diye bekliyorsunuz?"

"Beklediğimi nereden çıkardınız?"

Tabelayı işaret ettim.

"Bekleme salonundasınız."

"Hah... Çok komik."

Bozulmuştum. Devam etti.

"Bekleme salonu diye bir şey yok artık. Tren seferleri de yok. O yüzden burada olmam beklediğim anlamına gelmez."

"Mantıklı."

"Evet. Ama bu sorunu çözmüyor."

"Hangi sorunu?"

"Buradaki varoluşumuz."

Başımı salladım.

"Anlamıyorum."

"İşte zaten sorun da bu. Anlamıyoruz. Ne olup bittiği hakkında en ufak bir fikrimiz yok."

"Bence durumu abartıyorsunuz."

"Hadi ya!"

"Evet. Anlaşılmayacak bir şey yok."

"Ne demek istiyorsunuz?"

"Olup biten bir şey olmadığı için anlayıp anlamamak da söz konusu değil."

Kafası karışmış gibiydi. Perona doğru yürümeye başladı, ben de peşinden. Vagonların bittiği yere kadar yürüdük. Orada durup rayların sonsuza doğru devam eden paralelliğini izledik. Çok sıradan bir şeyden söz edermiş gibiydi:

"Hep trene binip uzaklara gitmek istemiştim. Olmadı. Zaman bitti. Oysa yol hâlâ yol. Uzaklar halen uzak."

Ama sen artık sen değilsin, dünya aynı dünya değil, demek istedim. Sesim çıkmadı. Onun yerine zayıf bedenine sarıldım. Şaşırmadı.

Ateşsiz

Danteller, kırlentler, yastık yüzleri, işlemeli çarşaflar... Odanın ortasına yığılmış.

"Ne olacak bunlar?"

Üzerinde sadece beyaz pis bir atlet vardı. Büzüşmüş cinsel organı meymenetsiz bir kaplumbağanın yüzüne benziyordu. Testislerinden biri yırtılmış kesesinden aşağı sarkıyordu. Göbeğine doğru tırmanan kasık tüylerinin çoğu beyazdı.

"Yakabilmeyi isterdim. Öyle bir imkân olsaydı..."

"Neden?"

"Artık hiçbir şey görmek istemiyorum. Bunları... Özellikle bunları, bu saçmalıkları."

"Ama ne yazık ki ateş yakamıyoruz."

Elindeki kirli iç çamaşırlarını da yığının üzerine fırlattı.

"Hiç aklıma gelmezdi doğrusu. Ateşin elimizden alınması... Yani, böyle geri alınabilir bir şey olması."

"Geri alınmak sayılmaz. Sadece ateş yakabilmenin koşulları ortadan kalktı diyebiliriz."

"Hımm. Beğendim. Güzel bir akıl yürütme. Bakın bunu yapabiliyoruz hâlâ."

"Belki de öyle sanıyoruz."

"Yok canım. Basbayağı düşünüyoruz, tartışıyoruz, konuşuyoruz işte. Demek dil geri alınamıyor."

"Geri alınma diye bir şey yok."

Yanıma geldi. Şimdi yüzünde çok farklı bir ifade vardı. Dudaklarını büzdü, yukarı doğru kıvırdı, çenesine doğru geri çekti. Tiksinmeye ya da tehdit etmeye çalışır gibi bir hali vardı.

"Az önce beğenmiştim bu tavrını. Ama şimdi hoşuma gitmiyor."

Adama olan ilgimi tamamen kaybetmiştim, yastık yüzlerinin üzerindeki desenlere baktım, tanıdık şekiller görmek umuduyla. Adam birden bacaklarımın arasından sarkan kurumuş göbek kordonuna yapışıp çekmeye başladı. Ne yapacağını izlemeye başladım. Kordon bir şeye takılmış gibi durdu. Biraz daha asıldı ama koparmaya gücü yetmedi.

"Dur yardım edeyim."

Kordonun ucunu aldım adamın elinden, yırtık testis kesesinin içine soktum.

"Bunu yapacağımı nereden çıkardın?"

"Fena mı oldu?"

Göbek kordonu kendiliğinden canlanmış, adamın içine doğru ilerliyordu. Bu sırada adamın grileşmeye başladığını fark ettim. Hızla küle dönüyordu. Bunun bilincinde miydi? Anlamama fırsat olmadan odanın ortasındaki iç çamaşırı, yastık yüzü, kırlent kalabalığının üzerine döküldü. Değdiği her yer küle döndü. Artık duyamayacağını bildiğim halde, "Ateş yakamıyoruz ama küle çevirebiliyoruz," dedim.

Fotoğrafın İçinde

Fotoğrafın içine girdim. Bunu yapabileceğimi bilmiyordum. Büfenin üzerinde duran gümüş çerçevenin içindeydi. Büfe ise sahipleri çoktan sırra kadem basmış bir evin salonunda duruyordu. Kapı pencere kim bilir ne zaman kırılmış, ev yağmalanmıştı...

Teknede oturan delikanlının gömleğinin önü açık, henüz yeni yeni tüylenmeye başlamış göğsü rüzgârla diken diken olmuş, güneş gözlükleri koyu yeşil, fotoğrafı çeken görünmüyor. Böyle bir ânın içine giriverdim. Yanında duruyordum ama rüzgârı hissedemiyordum. Güneş parlaktı ancak sıcaklığı bana ulaşmıyordu. Delikanlı beni fark etmişti ama benden yana bakmıyordu.

"Ne güzel bir an."

İstifini bozmadı. Benimle konuşmak istemiyordu sanırım.

"Sayende artık değil."

Beklenmedik bir zamanlama ve beklenmedik bir cevap.

"Ben aslında... bu ânı bozmak istememiştim, zaten istesem de bozamazdım..."

"Öyle mi? Hem nedir bu, nereden çıktın sen?"

"Hiç... sadece fotoğrafına bakıyordum."

"Fotoğraf?"

"Evet. Belli ki biri fotoğrafını çekmiş bu ânın. Büfenin üzerinde duruyordu."

"Büfe mi? Nerede?"

"Bir evde. Bahçesinde yan yana iki mavi çamın yükseldiği alçak damlı bir evin salonunda..."

"Annemlerin evi orası."

"Burası."

Bir anlığına onu şaşırttığımı düşündüm. Devam ettim.

"Sadece burası... Benim bulunduğum yer var. Gerçi ne kadar yer denebilir, o da ayrı bir konu. Ama sen bu evin salonunda duran bir büfenin üzerinde unutulmuş çerçevenin içindeki fotoğraftasın. Yani senin yerin benim yanım."

"Ne hayal gücü ama..." Kibirli bir gülüş. "Güneşimi kapıyorsun..."

Galiba kızdım. Aslında tam olarak bir şey hissetmesem de öfkelenmem gerektiğini düşündüm. Fotoğrafı çerçevenin içinden çıkardım. Önce ortasından ikiye ayırdım, delikanlının başı yırtılan kâğıdın bir tarafında kaldı, tüysüz göğsü diğer tarafında. Bir çığlık yankılandı evin boş duvarlarında. Sonra fotoğrafı bir avuç dolusu konfeti haline gelinceye kadar yırtmaya devam ettim.

Din Görevlisi

Avlunun bir kenarına yığılmış tespihleri alıp duvarın üzerine diziyordu. Toza toprağa bulanıp renkleri solmuş boncuklarını silip parlatmaya çalışıyordu. Birkaç tanesini elime alıp inceledim. Renkleriyle birlikte ağırlıklarını da yitirmiş gibiydiler.

Adamın üzerinde uzun siyah bir cüppe vardı. Din görevlisine benziyordu. Bana dönüp baktığında yüzünün yarısının yandığını fark ettim. Simsiyah kömüre dönmüştü. Kemiğine kadar.

"Halen yanıyor. İçten içe..."

"Ne denilebilir ki..."

"Hiç. Hiçbir şey. Yanacağımı hiç ummazdım doğrusu."

Bir süre daha tespihleri duvarın üzerine dizdik. Sonra birden aklıma cebimde taşıdığım zeytin yaprakları geldi.

"Bana doğru döner misiniz?"

Adam kömürleşmiş, içten içe yanan yüzünü çevirdi. Yapraklardan birini yanık göz boşluğuna soktum.

Hızlı bir iyileşme başladı.

Siyah kömürleşmiş kısımlar beyazlaşıyordu. Adam herhangi bir şey hissetmediği için sıkıntıyla bekliyordu.

"İşte artık düzeldi. Bembeyaz oldu."

"Öyle mi?"

Elini yüzüne götürdü, parmaklarının ucuna bulaşan beyaz tozlara baktı tek gözüyle.

"Ama bu kül."

"Ateş sönünce..."

"Bir bu eksikti. Bıktım bu saçmalıklardan."

"Artık böyle. Sadece saçmalık var. Hatta o bile şüpheli."

"Biliyor musunuz, eskiden, çok eskiden, tüm bunlar olmadan önce, genç bir ilahiyat öğrencisiyken zaman zaman inancım sarsılırdı. Herhangi bir şeyden olabilirdi bu. Biri bir şey sorar ya da bir ölüm, genç birinin zamansız ölümü mesela ya da bir kitap, felsefi bir metin... O zamanlar içten içe her şeyin yalan olduğundan kuşkulanırdım. Yani tüm bu dinlerin insanlar tarafından uydurulmuş olduğunu düşünürdüm. Hatta bundan çok emin olduğum zamanlar da olurdu. Ama yine de O'nu hissederdim. Böyle vardır ya, ailenin yaşlı adamı, bir zamanlar astığı astık kestiği kestik biridir ama şimdi yaşlanmıştır, bir köşede oturur, artık iktidarını yitirmiştir, bir ayağı çukurdadır, hatta diğerlerine muhtaçtır ama yine de ailenin fertleri her şeye rağmen severler onu, saygı göstermeye devam ederler... Ben de işte öyle hayal ederdim O'nu, herkesin korktuğuna şefkat duyardım. Ama bir gün hakikaten ölebileceği hiç aklıma gelmezdi."

Eski dilden özenle seçip kullandığı kelimeler akıp giderken yüzünün yarısı tamamen kül olup havaya karışmıştı. Yok olmadan önce geçmişi hatırlaması trajik bir şaka gibiydi. Artık hiçbir işine yaramayacak anılar. Küllenme tüm suratını kapladığı için artık konuşamıyordu. Başı yok olmuştu, elleriyle bir şeyler anlatmaya devam ediyordu sanırım. Uzun tespihlerden birini alıp boynu-

ma kolye gibi astım. Memelerimin arasından göbeğime doğru iniyordu. Smokin ceketimin bir düğmesini daha açtım. Cebimdeki zeytin yapraklarından birini alıp ağzıma attım. Hafif adımlarla avluyu terk ettim.

Ceza

"Ölmek istiyorum. Tek isteğim bu. Lütfen, yardım edin."

Adam bir yandan ağlıyor bir yandan yalvarıyordu. Görünüşte hiçbir tuhaflığı yok gibiydi. Sıradan, orta yaşlı bir adam. Bedeni biraz eğrilmiş, kasları erimiş, yağları çoğalmış, saçları beyazlanmaya başlamış birisi. Sokaklar onlarla doluydu bir zamanlar. Sahi ne kadar tenha artık dünya.

"Halen ağlayabiliyor olmanız ne güzel."

Adam hışımla yüzüme baktı. Yüzünde bir damla bile gözyaşı yoktu. Kupkuru bir sesle cevapladı soru olmayan tespitimi.

"Ağlayamıyorum zaten! Sadece olması gerekeni canlandırıyorum."

"Anlamıyorum, ne diye çırpınıyorsunuz?"

"Neden halen buradayım? Ne bekleniyor? Bir an önce cezamı çekmem gerekmez mi?"

"Tuhaf bir sabırsızlık bu."

"Nesi tuhaf? Nesi! Artık dayanamıyorum. Hiçbir şeyin olmadığı bu yerde, bu zamanda... Artık bunun ne olduğunu da anlayamıyorum. Bir yerde miyiz? Bir zamanda mıyız? Güneş neden batmıyor mesela? Ne oluyor? Ne olacak?"

"Bir şey olmayacak. Çünkü gelecek zaman diye bir şey yok."

Onu tedirgin etmek hoşuma gidiyordu. Hafif uçucu bir duygu. Yine de hissedebiliyor olmak güzeldi.

"Nedir bu kadar kendinizi harap etmenize neden olan?"

"Ben çok kötü şeyler yaptım. Çok kötü. İğrenç. Ne olduklarını hatırlayamıyorum ama biliyorum. Bu durum çok korkunç. Neler yapmış olabileceğimi hayal etmekten yoruldum artık... O yüzden de bir an önce yaptıklarımın cezasını çekmek istiyorum. Ama bir türlü ceza gelmiyor. Ceza gelse, her şey bitse..."

Cezası belki de buydu, sonsuza kadar cezasını beklemek. Gözümün içine bakıyordu. Cevabı bildiğimi anlamıştı. Ama bunu söyleyip de onu rahatlatmaya hiç niyetim yoktu. Hiç konuşmamışız gibi arkamı dönüp yoluma devam ettim.

Bir Çift Ayak

Mıcır taş dökülmüş yol boyunca yürüyen bir çift çıplak ayak. Ayak bileklerinden yukarısı tamamen taşlaşıp dökülmüş toza toprağa karışmış olmasına rağmen yürümeye devam ediyordu. Nereye gittiğini anlamak için bir süre onu izledim. Gitgide daralan bir yoldan aşağı doğru iniyordu. Yolun sonunda basamaklar vardı. Ritmik bir şekilde ilerlemeye başladı. Nereye gittiğini biliyor gibiydi. Aslında üzerindeki ağırlıktan kurtulduğu için özgürce gezinmekten mutlu olduğunu düşündüm. Merdivenin sağındaki ve solundaki karanlık duvarlar metruk binalara ait olmalıydı. Yaşam belirtisi olacak bir ses duyulmuyordu, sadece nereden geldiği belli olmayan bir damlama, paslı bir kapının kendi kendine gıcırdaması. Basamakların sonunda çöp yığınlarının arasında düzleştirilmiş büyük kolilerin üzerinde bir adam yatıyordu. Özgür ayaklar adamın başında durdu. Bir ileri bir geri yürüdü. Adam onların varlığını fark etmiş gibi gözünü açıp eski dilde bir şeyler mırıldandı. Tam anlayamadım. Ayaklar uysal kedi yavruları gibi adamın paltosunun altına girip kayboldular. O sırada adamın ayak bileklerinden aşağısının yerinde olmadığını fark ettim.

Gecenin İçinden

Günün bitip gecenin başladığı yerdeyim. Şehrin en büyük meydanı ortadan ikiye bölünmüştü. Devasa siyah kütlenin içi görünmüyordu. Meydanda benden başkaları da vardı. Ne yaptıklarını bilmeyen ya da anlamlı herhangi bir şey yapmayan, oraya buraya dağılmış tipler.

Önce elimi soktum gecenin içine. Karanlık bir sıvının içindeymiş gibi görünmez oldu. Sonra tamamen içine girdim. Zifirî karanlığın içinde birkaç adım attım. Uçsuz bucaksız bir hiçlik duygusu veriyordu ama ayaklarımın altında asfaltı hissediyordum. Hatta kaldırım taşlarını, aniden önüme çıkan tramvay durağını. Garip bir şekilde bunlara çarpmadan ilerlemeyi sürdürebildim.

Etrafta birilerinin varlığını hissettiğimde durdum, arkamı döndüm. Bunu beklemiyordum doğrusu. Ardımda bıraktığım öte taraf, gündüz pırıl pırıl görünüyordu. O sırada fark ettim gündüzü izleyenleri. Yanlarına gidip boş bir banka iliştim. Karanlığın içinden bir kadın seslendi.

"Nasıl ama? Sinema gibi değil mi?"

Benimle konuşuyor olmalıydı.

"Evet. Ama biraz durgun bir film."

Her an öksürüğe boğulacakmış gibi bir sesle güldü.

"Az önce çok ilginç bir karakter vardı, kaçırdınız. Güzel memelerini örten siyah bir smokin dışında tamamen çıplak bir kadın."

"Bacaklarının arasından bir göbek kordonu da sarkıyor muydu?"

"Ta kendisi. Tanıyor musunuz?"

Benim o kadın olduğumu anlamamış olabilir miydi?

"Siz benim..." diye aynı anda konuşmaya başladık ve her kelimede dehşete düşerek devam ettik: "...o kadın olduğumu anlamadınız mı?"

"Siz benim..." diye aynı anda konuşmaya başladık ve her kelimede dehşete düşerek devam ettik: "...o kadın olduğumu anlamadınız mı?"

Kalkıp gündüze doğru koşarken hışırtılı kahkaham arkamdan geliyordu.

Kupa

"O kupayla ne yapacaksın?"

Otuzlarının başında yoktu, sarı sakalları parıldıyordu, böyle bir soru bekliyormuş gibi içtenlikle yanıtladı.

"Bilmem, ben de burada buldum, bir anlam vermeye çalışıyorum."

"Bu devirde zor."

"Ne?"

"Anlam verebilmek."

Başını salladı.

"Öyle... Bir de hatırlayabilsem. Gerçi o kadar az yaşadım ki."

"Neden kupayı kendinle doldurmuyorsun?"

"Nasıl?"

"Bir zamanlar bir resimde görmüştüm. Şuradan, kaburganın altından bir bıçakla giriyorsun. Bir kesik... Sonra kupayı altına getiriyorsun."

"İşe yarar mı?"

"Denemeden bilemezsin."

"Bıçağın var mı?"

Üzerimde sadece düğmeleri zor iliklenen bir smokin ceket olduğunu yeni fark etmişti.

"Yok tabii, nereden olsun, değil mi? Bıçağın olsa şu şeyi, göbek kordonu mu o, onu keserdin herhalde."

Ama onu şaşırtmak istedim.

"Bıçağım yok ama belki bu işine yarar."

Zeytin yaprağını verdim. Kenarları incecik kâğıt gibi keskindi. Alıp göğsünün altına bir çizgi çekti.

"İşe yaradı!"

"Kupayı altına tut, ziyan olma."

Kupa onunla dolmaya başladı.

Kupa tamamen dolduğunda ondan geriye bir şey kalmamıştı. Ona vermiş olduğum zeytin yaprağıyla kupanın içindeki sıvıyı karıştırdım. Ardından var gücümle savurdum kupayı, içindekiler etrafa saçıldı. Damlalar toprağa değer değmez sürgün veriyorlardı. Filizler, fidanlar... Birbirinden güzel zeytin ağaçları.

Yaprağı cebime koydum. Arkamda sarışın bir zeytinlik büyürken ıslık çalarak yoluma devam ettim. Gidecek bir yer varmış gibi hissediyordum.

Odalarda

Kaçıncı kat olduğunu saymayı bıraktım artık, sanırım yirmi-otuz kat çıkmış olmalıyım. Bir zamanlar çok büyük bir otel ya da hastane ya da bambaşka bir amaca hizmet etmek üzere tasarlanmış bu dinozor ölüsünün içinde üst katlara tırmanıyordum. Tamamen içgüdülerimin ya da sezgilerimin rehberliğinde ilerliyordum.

Önümde uzanıp giden koridorun iki yanına dizilmiş odalardan ilkinin kapısının önünde durdum. Kapının üzerinde 708 yazıyordu. Yedinci kattaki sekizinci oda olduğunu mu anlamalıydım? İçeride ne olduğunu görmek için kapı koluna elimi attım. Ilık metalin pürtüklü dokusu binanın yaşını ele veriyordu. Beklentimin aksine gıcırdamadan kolayca açıldı kapı.

İçeride bir ağaç vardı.

Odanın ortasında, yerdeki döşemeyi kırıp delerek köklenmiş bir ağaç. Ağacın dalları kapıyı açtığımda titredi mi, yoksa bana mı öyle geldi, bilemedim. Hemen dışarı çıkıp 709 numaranın kapısını açtım. Orada da benzer bir görüntü. Başka bir ağaç... 710, 711... Hepsinde ağaçlar büyüyordu.

Aynı Kişi Olabilmek

Loş amfide oturup dersi dinlemeye başladım.

"Hep aynı kişi olduğum yanılsamasıyla yaşamıştım uzunca bir süre. Evet, her an aynı insan olduğumuzu varsayıyoruz ve bunun tek geçerli nedeni var, o da tek bir beden içinde var olmamız. Oysa cümlelere döküldüğü anda tüm sorunlar görünür oluyor. Bir bedenin varlığı sürekliliği garanti eder mi? Biraz düşününce cevap hayır. Beden zamanla değişiyor, eskiyor, buruşuyor, göçüyor. İçindeki kişinin... İçindeki? Kişinin? Nasıl laflar bunlar? Her neyse içindeki kişinin aynı kaldığını, değişmez bir özü olduğunu varsaymak için aslında elimizde doğru düzgün veri yok. Aynı kişi olduğumuzu varsayıyorlar, başka bir seçenek yok. Belki de Occam'ın Usturası'nın vazgeçilmezliği. Öyle ya en basit, en yalın çözümü düşünmeliyiz. Peki ama neden? Ya her şey çok saçma bir şekilde farklıysa? Hesaba kitaba gelmiyorsa? O zaman ne olacak?"

Dersi veren hoca ortada görünmüyordu, ses kaydı falan da değildi. Bedenini kaybetmiş ve bu durumun farkında değildi. Elimi kaldırıp söz istedim.

"Buyrun, sözümü kesmenizi gerektirecek kadar önemlidir umarım."

Bu kibirli tavır karşısında onu uyarmaktan vazgeçtim. Ayağa kalktım, boş kürsüye bakarak konuşmaya başladım.

"Şu usturayı merak ettim, neyle bileniyor acaba?"

"Hah! Kendinizi çok zeki sanıyorsunuz değil mi? Ama size kötü bir haberim var. En keskin ustura bile şu bacaklarınızın arasından sarkan göbek bağını kesemeyecek."

Meydan

Burası şehrin en büyük meydanıydı zaman henüz zaman olma özelliğini yitirmeden önce. Şimdi onu çevreleyen yapılar tanınmaz haldeydiler. Yıkılmamışlardı ya da herhangi bir darbe almamışlardı. Şekillerini koruyorlardı ama onların ne olduklarını anlayabilmemi sağlayacak kavramlar yok olduğu için boş bakışlarımı üzerlerinde gezdiriyordum. Su deposu ya da bir tapınak ya da bir anıt ya da hepsinin karışımı olan bir şeyin önünden yürüyüp ağaçların olduğu yere vardım. Ağaçlar olup bitenlerden habersiz görünüyorlardı. Varlıklarını o kaybolup gitmiş kavramlara borçlu değillerdi demek ki. Halen çıkarım yapabilen nadide aklımı daha ne kadar koruyabilecektim acaba? Gerçi zaman geçmediğine göre "daha ne kadar" sorusunun da bir geçerliliği olamazdı.

Ağaçların olduğu yere doğru çıkan geniş basamaklar dev bir balıkçı tezgâhına benziyordu. Yatıyorlardı yan yana. Onlarcası. Çıplak beyaz bacakları birbirine dolanmış kadınlar, erkekler, çocuklar. Arada sırada kımıldıyorlar. Uyku desen değil, ölüm desen değil, hayat hiç değil. Ölüp diriliyorlar durmadan.

Basamakları usul usul tırmandım. Aralarından geçtim.

Ağaçların arasına karışmadan önce cebimdeki zeytin yapraklarından birkaçını çıkarıp ölümle yaşam arasında gidip gelen bedenlerin üzerine fırlattım. Yapraklar gizemli bir rüzgârla üzerlerinden akıp gitti, dokundukları bedenler dağıldı hızla, çözüldü... İncecik bir kum kaldı geride.

Beton

Birdenbire karşımda belirdi. Üzerinde dar kırmızı bir tulum vardı. Göğsü oğlan çocukları gibi dümdüzdü. Sarı kısa saçlarının arasında gezdirdi parmaklarını, etrafı inceliyordu. Gördükleri hoşuna gitmemiş olmalıydı. Ne de olsa ortamda benden başka görülecek ilgi çekici ya da anlamlı bir şey yoktu.

"Size de oluyor mu? Gözlerimi kapıyorum, sonra açıyorum, başka bir yerdeyim."

Nedense bu söylediklerine hiç şaşırmadım.

"Hayır, bana olmuyor, sanırım..."

"O halde üzgünüm sizin için."

"Yok üzülmenize gerek yok..."

Sözümün gerisini dinlemeden hızla gözünü kapadı, ardından yok oldu. Kim bilir nerede açmıştı gözlerini?

Ben de gözlerimi kapadım, ardından açtım ama ne yazık ki aynı yerdeydim, tek kişilik hücrem az önce bıraktığım gibiydi. Bozuk bir mekân-makinesini çalıştırmak istercesine durmadan gözümü açıp kapıyordum. Açıp kapıyordum. Beton duvarlar. Açıp kapıyordum. Beton duvarlar. Açıp kapıyordum. Beton.

Kahvaltı

Dört kişilik sofrada bir sandalye boş. Oraya usulca ilişiyorum. Anne çayları tazeliyor. Baba kızına eski dilde bir masal anlatıyor, kız bir yandan dinliyor bir yandan ballı ekmeğini ısırıyor. Dışarıda metalik gri bir gökyüzü olmasına rağmen içeride güneşli bir günün parlaklığı var, kızın ısırdığı ekmekten damlayan bal sapsarı ışıltılar saçıyor. Anne bana özür diler gibi, ufaklığı da çeşmeye yolladık şimdi gelir, diyor. Damlayan balın içindeki sonsuz ışıltıya bakarak çeşmenin başındaki çocuğu düşünüyorum. Onlara bu ânın içinde sıkışıp kaldıklarını söyleyemiyorum. Yeni dil bu durumu ifade etmeme izin vermiyor.

Çöl

Daha önce hiç çölde bulunmamıştım. Pek de hayalini kurduğum gibi değildi. Belki sıcağı hissedebiliyor olsaydım durum değişirdi. Şimdi sadece büyük bir boşluk, göz alabildiğince kum, toprak, kuruluk...

Kendi kuyruğunu yiyen büyük sürüngeni görünce yanına gittim. Her ne kadar derisi pul pul zırhla kuşanmış olsa da çaresizliği yüzünden okunuyordu. Ona destek olmak için bacaklarımın arasından sarkan göbek kordonunu alıp ağzıma götürdüm. Sürüngenin olağanüstü pürtüklü gözkapakları sonuna kadar açılmıştı. Ben kordonumu büyük bir iştahla yutarken o zevkten ya da acıdan inlemeye başladı. Bir müddet sonra kendini yutabilmenin sınırına vardı. Daha fazlasını istiyordu ama bu mümkün görünmüyordu. Gözlerinin dikenli pınarlarında biriken gözyaşlarını fark edince şaşırdım. Şu yok olup giden dünyada halen acı çeken biri vardı ve evet bu kendini yutmaya çalışan bir sürüngendi. Ama şu anda hayata benden çok daha yakındı. Göbek kordonunu ağzımdan çıkardım, çöl kumunun üzerine düşmesine, ucunun kumlanmasına izin verdim. O kekremsi tat silinsin diye cebimdeki zeytin yapraklarından birini ağzıma attım. Acımtırak bir hisle kendimden geçtim.

Kasap

Tezgâhın üzerindeki butlara, kollara, kaburgalara bakarak sigarasını ağzında çevirip duruyordu. Beni görünce umutsuzca sordu.

"Ateşin var mı?"

Cevabımın ne olduğunu elbette biliyordu.

"Keşke... O zaman başka bir dünya olurdu."

Söylediğime hiç değer vermediğini gösteren bir bakış fırlattı.

"Ne yapacağım bunca eti?"

"Hiç. İlle de bir şey yapmak zorunda mısınız?"

"Bırak ya... Hâlâ neyin kibarlığı bu. Sizli bizli haller."

"Amacım sizi incitmek değildi."

"Ay çok fena oldum şimdi. İncindim."

Satırlardan birini alıp önünde duran budu rasgele parçalara ayırmaya başladı.

"Tek bildiğim bu. İnsan bildiğini okur. Başka da bir işe yaramaz. Ne zaman kasap oldum, niye oldum bilmiyorum. Başka ne olabilirdim diye düşünürdüm bazen. Cevabını bulamadan uyurdum. Rüyalarımda yine etleri kemiklerinden, sinirlerinden ayırmaya çalışırdım. Oysa şimdi?"

"Şimdi uyku yok, rüya yok, yemek içmek yok."

"Hiçbir şey yok. Ne yapayım bunca eti?"

Tezgâhın üzerine baktığımda butun hiç parçalanmamış olduğunu gördüm.

"Görüyorsun değil mi? Ne yaparsam yapayım başa dönüyoruz. Zamanın durduğu ana..."

"Bırak sen de uğraşmayı."

"Ne yapayım yani? Senin gibi anadan üryan sokaklarda mı dolaşayım?"

Elimi bacaklarımın arasına attım, bir kuyruk gibi arka tarafıma dolanmış göbek kordonunu çekip uzattım, tezgâhın üzerine koydum.

"Kes bunu."

Kasap bunun bir şeyleri değiştireceğini anladı. Gözleri korkuyla büyüdü.

"Gerçekten? Keseyim mi?"

"Kes tabii."

Büyük bir dikkatle satırı indirdi. Kordonun çoğu kopmuştu. Bacaklarımın arasından halen on beş-yirmi santimlik bir parça sarkıyordu.

"Şimdi ne olacak?"

"Parmak uzunluğunda keser misiniz?"

Hızlı satır darbeleriyle on parçaya ayırdı kordonu.

"Tuz var mı?"

"Olmaz mı?"

"İyice tuza basalım."

Kasap tezgâhın yan tarafından koca bir kova tuz çıkarıp parçaların üzerine döktü. Kırmızı mor kordon parçaları beyaz tuzun içinde kayboldular. Avuçlayıp tek tek çıkardım onları. Kasap zevkten yorgun düşmüş gibiydi, alnında biriken terleri sildi. Tuzlu kordon parçalarını ceplerime doldurdum. Bir tanesini uzattım kasaba.

"Atıştırmalık..."

Kasap titreyen parmaklarıyla parçayı alıp ağzına attı. Çiğnemeye başladığında onun için her şeyin bittiğini anlamıştı. Göz açıp kapayıncaya kadar ondan geriye irice bir kan pıhtısı kaldı.

Yalnız

O kadar zor ki... Aklının büyük bir bölümünü kullanmana engel oldukları zaman bir şeyleri ifade edebilmek ancak bir mucizeyle mümkün olabilir.

Deneyelim...

Önce basit bir yerden başlayalım. Bulunduğumuz yer. Soğuk, nemli, geçmişe yakın bir yer. Bir kadın var görüş alanı içinde, uzakta sayılır, yosunların arasında bir şeyler arıyor, neyi? Kim bilir? Belki de çoktan delirmiştir. Delilik en büyük muamma. Asla anlayamazsın. Asla anlayamazlar. Sen hangi cümlenin içindesin? Bilemezsin. Her şey çok önceden kararlaştırılmış gibi gelir. Ama sonra şaşırtıcı sahneler sökün eder: Mesela kocaman bir oda, bir sürü yatak, döşek, dolap, sandık, eşya... Olası bir savaş, kıtlık, felaket durumu için yapılmış hazırlıklar. Hepsi sade ama işlevsel. Hiçbir şey hatırlatmayan, yatıp uyuyabileceğin güvenli bir ortam. Elbette hep sınırda. Sabun kokusunu bastıran rutubet çok umutlanma diyor.

Dağınık. Küflü. Boş. Umutsuz. Geleceksiz. Boşuna. Tek. Yalnız.

Kuyu

Simsiyah bir delik. Yerin dibine doğru inen karanlık bir tünel. Başında durmuş büyük bir dikkatle kuyunun derinliklerine bakan kızın yanına gittim. Birlikte bakmaya başladık.

"Bizi görüyor mu?"

Kimi kastettiğini anlamak için gözlerimi kısarak dikkatle kuyunun siyah derinliğine baktım. Cevap vermek için başımı kaldırdığımda yalnızdım. Uzaktan birinin geldiğini gördüm. Üzerinde sadece siyah bir smokin ceket olan uzun boylu sarışın bir kadın. Doğumhaneden kaçmış gibi bir hali vardı. Bacaklarının arasından sarkan göbek kordonunu bir kabare oyuncusu gibi elinde çeviriyordu. Yanıma geldi. Birlikte kuyunun içine bakmaya başladık.

"Bizi görüyor mu?"

Yeşil Kaktüsler Mağarası

Böyle bir yer olduğunu duymuştum. Mağaradan çok bir tünel denilebilir. Sol tarafı vahşi kaktüslerle dolu. Çoğu kurumuş. Belki de ölüler. Uzaktan bakınca kabuğu soyulmuş ağaç kütükleri gibi görünüyorlar. Üzerlerinde sadece birer diken var, o da dirsek yaptığı yerlerde oluşmuş budakların ortasında. Zaman sona ermeden önce mum fitili gibi yakılırmış bu dikenler. Alevin ışığını odaklamak için de büyük değerli taşlar yerleştirilirmiş önlerine. Bazılarının üzerinde paslı demir kancalar bu söylentinin doğruluğunu kanıtlar nitelikte. Bu ışık huzmelerinin düşeceği sağ taraftaki duvarın üzerinde çok eski yağlıboya tablolar var. Muhtemelen tanrıların hikâyelerini anlatan resimler olmalı. Ancak hepsi kapkara olmuş, mağaranın duvarıyla kaynaşmışlar. Ortadaki büyükçe olanın üzerindeki isi tırnağımla kazıdığımda beklediğimden çok farklı bir resim çıktı. Bir sahne, bir trapeze tutunmuş bir örümcek, keçi ayaklı siyah ceketli bir kadın... Bir başka resmi kazıdım, onda da aynı kadının bir başka hali çizilmişti, bu sefer yerlerde kelimeler, harfler, bir sürüngen... Bir başkasına geçtim, yine aynı kadın, hatta bacağının arasından bir göbek kordonu sarkıyor...

Mağaranın uzayıp giden karanlık duvarına baktım sonra, daha görülecek çok resim vardı, buradan asla çıkamayacağımı o zaman anladım.

Barmen

Üzerinde zarif şişelerin dizilmiş olduğu rafın önünde duran adamla bakışıyoruz. Eski bir alışkanlıkla bana içki satmak istiyor ama bunu yapmasının imkânsız olduğu gerçeği karşısında şaşkın, felç olmuş bir şekilde ilk hareketi benden bekliyor. Bir hikâye uydurdum hemen:

"İlk sevgilimle şarap içmiştik. Hayatım boyunca şarap içeceğimi sanmıştım, kırmızı, yakıcı, baştan çıkarıcı. Olmadı... Şimdi adını bile hatırlamıyorum."

Bilmiş bilmiş başını salladı.

"Zaman her şeyi öldürüyor."

"Belki de... ama artık zaman olmadığına göre..."

"İçki de yok, baştan çıkma da yok, hayat da yok."

"Öyle."

Birden aklına tuhaf bir şey gelmiş gibi kaşlarını çattı:

"Peki ama nasıl oluyor da biz böyle..."

"Böyle?"

"Devam ediyoruz... Yaşamaya devam ediyoruz?"

"Ediyor muyuz?"

Telaşlandı. Çabuk çabuk konuşmaya başladı:

"Ediyoruz tabii. İşte konuşuyoruz. Buradayız."

"Hiç yoktan iyidir diyorsunuz..."

"Öyle değil mi?"

Durakladı, bir şeyler hatırladı.

"Eskiden, yani lafın gelişi, bir zamanlar, her şey normal seyrindeyken sanırım bir barmendim. İçkileri severim, onları karıştırmayı, sonra insanlara sunmayı, onların değişimlerini izlemeyi... Ama bazen bu şişelere bakıyorum ve eczacı olduğumu düşünüyorum. Olamaz mı? Hepsi kimya... Sonra..."

Birden sustu. Kurgusu boşalmış bir oyuncak gibi hareketsiz kaldı.

"Sonra ne oldu?"

"Hiçbir şey olmadı. Sorun da bu zaten. Hiçbir şeyin olmaması. Her şeyi unuttum ama bundan eminim: Hayal ettiğim hiçbir şey olmadı."

"Bana ne," der gibi baktım yüzüne. Yüzü eriyip yok olurken aynadaki yansımam bir an görünür gibi oldu. Sonra o da yok olup gitti. Arkamda duran şişelerden birini açtım, şarabı kafama diktim. Herhangi bir anının canlanmasını umut ediyordum. Boşuna... Mekânı terk ederken barmenin hayaletinin yeniden tezgâhın arkasında bedenlenmeye başladığını fark ettim, üzerinde durmadım.

Yarık

Buraya daha önce gelip gelmediğimi, bu koca yarığı daha önce görüp görmediğimi bilmek isterdim. Zaman bunun için gerekli işte. Hatırlayabilmek için. İçine büyük bir atadam sürüsünün tozu toprağa katarak sürüklendiğini hayal ettirebilecek kadar büyük bir yarık. Gerçekliğin ortasında. Görünen dünya yırtılmış orta yerinden. Arkasından boşluğun morumsu siyahlığı uğursuz bir kalp gibi atıyor. Oraya ulaşsam çıkabilir miyim buradan? Başka bir yer mümkün mü hâlâ? Yarık, bir otobüs durağı ile ekmek fırınının arasındaki kaldırımın birkaç metre üzerinde başlıyor, göz alabildiğince yukarıya doğru uzanıyor. Gerçeklik bazı yerlerden katlanmış, eski bir duvar kâğıdı gibi sarkıyor. Atadamları arıyor gözlerim. Etrafta garip bir yığın var: terk edilmiş arabalar, üçlü kanepeler, plaj şemsiyeleri, balık ağları, tek ayakkabılar, yayları fırlamış şilteler, kuş kafesleri, telleri kopuk gitarlar... Sonsuz bir nesne kalabalığı. İnsanların ürettiği gariplikler. Nesneleri üst üste koyarak yarığın olduğu yere erişebilir miyim diye hesaplar yaparken yer sarsılmaya başladı. Gerçekliğin yırtıldığı noktadan açılan yarık büyümeye başlamıştı. Nihayet bir şeylerin sonu diye düşünerek cebimdeki tuzlama göbek kordonu parçalarından birini ağzıma attım.

Ressam

"Bir zamanlar ressamdım."

"Öyle mi?"

"Yani... Bilmiyorum, badanacı da olabilir. Boyalarla ilgili olduğundan epeyce eminim."

"Arada büyük bir fark olmalı."

"Öyle," dedi. İyice görmem için kollarını sıvadı. Elleri, kolları boya lekeleriyle kaplıydı.

"Hatırlamıyor olmak çok fena," diye devam etti. Bir yandan da başını sallıyordu. Sonra bana döndü.

"Bazıları geçmişlerinden bahsediyor. Sen? Sen herhangi bir şey hatırlıyor musun?"

Başımı salladım.

"Doğru... Hatırlıyor olsan böyle yarı çıplak dolaşmazdın herhalde."

"Hatırlayıp da ne yapacağız?"

Yüzüme şaşkınlıkla baktı.

"Ne demek ne yapacağız? Kim olduğumuzu bileceğiz. Ne yaşadığımızı, bugüne kadar ne yaptığımızı..."

"Ya çok kötü şeyler yaşamışsak?"

"Olsun. Bilmek isterdim. Şuraya bak, kadın mı erkek mi olduğumu bile hatırlayamıyorum."

"Peki ya çok kötü şeyler yapmışsak?"

Biraz durakladı.

"Nesin sen? Sorgu yargıcı falan mı?"

"Yoo. Sadece soruyorum."

"Kötü şeyler yapmışsam da bilmek isterdim. Belki düzeltebilirdim ya da ne bileyim bir şeyler yapardım."

"Peki ya düpedüz kötü biriysen? Çok kötü."

Omuzları çöktü.

"Git başımdan."

Cebimden büyükçe bir zeytin yaprağı çıkardım.

"Şu elindeki kolundaki boyalardan kurtulmak ister misin?"

"Fark etmez. Bilmiyorum. Onlar da olmasa geçmişimle bir bağım kalmayacak."

"İyi ya, tamamıyla kurtulmuş olursun."

Kollarını uzattı. Zeytin yaprağıyla sildikçe elleri kolları yok oluyor renkli boyalar bir süre boşlukta asılı kalıyor sonra da kuru toprağın üzerine dökülüyordu. Bir süre sonra tamamen yok olmuştu, yerde ise son eseri duruyordu. Nonfigüratif bir çalışma.

Robotlar

Öylece donup kalmışlar. İnsana benzerlikleri rahatsız edici. Yapay uzuvlarını çalıştıracak elektrik olmadığı için hareketsiz duruyorlardı. Bazıları hırpalanmıştı. Kiminin gözü yerinde yoktu kiminin kolu bacağı koparılmıştı. Bu halleriyle büyük oyuncaklara benziyorlardı. Kim bilir ne gibi işlerde çalıştırılmak üzere tasarlanmışlardı. Otomobil mezarlığının hemen yanındaydılar. Acaba işe yaramaz hale geldiklerinde onları buraya birileri bilinçli olarak mı getirip yığmıştı yoksa onlar ölmek için burayı mı seçmişlerdi? Benimkisi de merak. Halen bu dünyada merak edecek bir şeyler bulabiliyorum.

Her şeyin sonunda olmamıza rağmen yine de bu kadar çok robotu bir arada görmek insanda tekinsizlik duygusu yaratıyor. Birdenbire bağıra bağıra aklıma ilk gelen şarkıyı söylemeye başladım. *Hoş geldiniz baylar bayanlar, kabareye hoş geldiniz! Sizi gördüğüme çok sevindim! Hoş geldiniz yabancılar, lütfen bizimle kalın. Kabareye hoş geldiniz!* Bir konser dinlemek için gelmiş gibi duran binlerce robot. Sözümü kesmeden dinliyorlar. Bir zombiler ordusu gibi. Mezarlıklardan geçerken korkuyla söylenen şarkılar gibi neşeli hayat doluydu sesim. Uzun bacaklarımla seksi adımlar atıyor, bazılarının boyunlarına sarılıyor, onları baştan çıkarmaya çalışıyordum. Bir tanesinin

gözünün içindeki minik kamera diyaframının hafifçe kısıldığını fark edene kadar devam ettim çılgın gösterime. Bakışlarında canlılık vardı. Yumuşak dudaklarından uzun uzun öptüm. Neyse ki robotlarda ölüm katılığı olmuyordu.

Karga

İstiyorum. Neyi istediğimi bilmiyorum çünkü bu o türden bir arzu değil. İsteyebileceğim bir şey yok, bunu biliyorum ama bunu bilmeme rağmen istiyorum. Hedefi olmayan bir duygu kalmış geride. Tüm yapraklarını dökmüş bir ağacın çıplak dallarından birine tünemiş bekliyorum. Bekleyebileceğim hiçbir şey olmadığını bilmeme rağmen bekliyorum. İstiyorum, bekliyorum. Benimle ilişkili hiçbir şeyin olmadığı bir yerdeyim. Üstelik başka bir yer de yok. Yine de o duygular var sanki... Duygu denir mi onlara? Neye ne deneceğini belirleyecek kimsenin olmadığı bir yerdeyim. Bir yerde miyim? Zamandan ve mekândan kurtuldum, böyle bir haldeyim. O halde neden sonsuz bir keder içindeyim? Keder mi bu hissettiğim? Yoksa özgürlük mü? Ağacın kuru dalını tırnaklarımla kazıyorum. Kolaylıkla liflerine ayrılıyor. Her şey yok olmaya o kadar hazır ki... Son darbeyi indirecek bir iradenin yokluğu sorun. Belki de onu istiyorum, onu bekliyorum ve... öyle bir irade var olmadığı için kederleniyorum. Tünediğim daldan aşağıya sarkan göbek kordonuma bir karga kondu. Uğursuz hayvan derdim eskiden olsa. Şimdi bir mucizeye bakıyorum adeta. Kuvvetli gagasıyla bir iki çentik attı kordonuma. İnceltti, inceltti ve en sonunda el kadar bir parçayı koparmayı

başardı. Zeytin dalı taşıyan bir güvercinin zıddına dönüşerek uçtu uzaklara. Gagasıyla göbek kordonu taşıyan siyah çirkin bir karga. Beklediğim bu muydu? İstediğim bu mu?

2021-2022
Rumeli Hisarı

Kıyamet Sonrası Olağan Bir Gün kitabı Monday Art Collective adı altında bir araya gelen Ayşenur Köksal, Işıl Güleçyüz ve Joel Menemşe tarafından, kitap okuyucusuyla buluşmadan önce okundu; yazarla iletişimde ve etkileşimde oldukları bir süreç sonucunda bir dizi görsel çalışmayla yorumlandı. Birbirine bağlı büyük boyutlu triptik tablonun yanı sıra bireysel işler, Işık Gençoğlu'nun küratörlüğünde 15 Kasım-7 Aralık 2024 tarihleri arasında Istanbul Concept Studio'da sergilendi.

Sergi Hakkında

Geleceğin yok olmasıymış kıyamet, bunu anladığım anda geçmişin de yok olduğunu fark ettim. Ne de olsa gelecek geçmişin intikamını alırken onu ayakta tutar. Oysa şimdi zaman akmıyor. Gelecek yok. Düşmanını kaybeden geçmiş de kendiliğinden solup gidiyor.

Zamanın durduğu, hep aynı günde, belki de hep aynı gecede devam eden hayat. Kıyamet sonrası o günde anıların belirsizleştiği, yaşamla ölümün birbirine geçtiği, eşyanın anlamsızlaştığı bir dünya. Umudun belki de sadece zeytin ağacının dalında, zeytin yaprağını çiğneyen bir kadının göbek kordonunda saklandığı bulutsu bir evren.

Türler arasında salınan *Kıyamet Sonrası Olağan Bir Gün*'de Murat Gülsoy, geçmiş, şimdi ve geleceği insanla insan dışının belirsiz çizgisinde dolaşarak ince ince işliyor.

#kıyamet #zamansız #bellek #dönüşüm #insandışı

ISBN 978-975-07-6449-3

can

canyayinlari.com | f | | X canyayinlari

roman